

7.3.45

בחירות לועידה 6 אבנוס 1944: ז"ב 127.154

הצביעו 108.227, פסולים 1809, כשרים 106.420.

א - 57.135 - 53,7; ח - 18.840 - 17,7; מ - 21.959 - 20,7;
(השה"צ 16,469 - 15,5%, פוע"צ 5490 - 5,2%). ח - 3066 - 2,9;
ע - 3305 - 3,1; דחי 1137 - 1,0; לובוצקי 252 - 0,2;
תימנים 608 - 0,6.

בבחירות 1941: ז"ב 105.663, כשרים 88.198

(פסולים 3604).

א - 61.128 - 69%; השה"צ 16.911 - 19,2%; פוע"צ 1351+3748 -
5,8%; חצ 310 - 3,5%; נקם 1957.

לועידה החקלאית 7 אבנוס 1944.

הצביעו 45.040, פסולים 1513, כשרים 43.527

א - 23.778 - 54,6%; ח - 7571; מ - 10.513; נ - 1446.
תימנים 300.

א:	פושבות	11.508 - 55,9%	ערים	287 - 52%	התישבות	11.983 - 6-
ח		2.803 - 13,6%	"	163 - 29,2%	"	4.605 - 6-
מ		4.882 - 23,7%	"	88 - 16%	"	5.348 - 9-
נ		1.025 - 5%	"	13 - 2,4%	"	408 - 8-

לאסה"נ 1 אבנוס 1944:

ז"ב 309.627; הצביעו 202.448; פסולים 2581

א - 73.667; ח - 18.168; מ - 24.764; ע - 21.403; נ - 3687,
פ.ק.מ. 3948, פועל מזרחי 18.797, מזרחי 1233+6516.

בסוף 1923 מנה הישוב כ-90.000 איש. בסוף 1931 + 190.000.
באמצע 1933 - 210.000; באמצע 1935 - 322.000.

(היהודים בארץ בשנת: 1882 - 24.000; 1900 - 50.000;
1918 - 56.000; 1922 - 83.790; 1941 - 174.610; 1935 - 375.000;
1939 - 475.000; 1942 - 517.000; 1943 - 533.000.

ישובים.

בסוף 1942 היו 269 ישובים, בשנת 1943 נוסדו 16 (3 מושבים,
13 קבוצות).

זרים	6	340.000	נפש	65,8%	מכל הישוב (ירושלים,
					ח"א, יפו, חיפה, טבריא,
					צפת)
קריות ועיירות	22	45.463	"	8,8%	מכל הישוב (נחניה, רמת-גן, קרית מוצקין)
מושבות גדולות	8	47.021	"	9,1%	" (פ"ח, רחובות, ר"ל, הרצליה)
מושבות	36	14.811	"	2,9%	" (נ.ב.)
מושבים	32	10.169	"	1,9%	" (רמות השבים, נהריה, כפר שמריהו)
מושבי עובדים	59	14.792	"	2,9%	
קבוצות	96	24.468	"	4,7%	
חוות	5	1.753	"	0,3%	" (מקוה, בן שמן, כפר הנוער)
		498.477			
מגויסים		18.500		3,6%	
		516.977			

ישובים גדולים (בשנת 1942)

ירושלים	91.000	יהודים	63,6%	(ב-1922 33.971 - 54,3%
חיפה	158.000	"	100%	"
יפו	27.000	"	31.6%	5.087 - 15,6%
חיפה	68.300	"	54.6%	6.230 - 25,2%
טבריה	5.800	"	48.3%	4.427 - 63,7%
צפת	2.547	"	19,5%	2.986 - 34,1%
פ"ת	18.238			3.000
רחובות	8.653			1.241
ר"ל	6.703			1.373
חדרה	6.419			684
הרצליה	3.677			
סאר הכפרים	69.324	8%		8.484
סה"כ בכפרים	113.014	14,8%		14.782 - 3,8%

הישוב היהודי לפי אזורים (1942)

ישובים	נפש	בעיר	בכפר
דרום יהודה	58	255.011	209.981
שרון דרומי	39	23.037	3.802
עמק חפר	19	4.268	-
שרון צפוני	13	11.442	-
שומרון	13	3.081	-
עמק זבולון	22	76.030	71.429
			4.781

- 6 -

בכר	בעיר	נפש	ישובים	
8.710	100	8.810	25	עמק סערבי
	-	3.364	10	עמק מזרחי
4.369	5.961	10.330	17	עמק יזרדן
	-	1.750	12	גליל תחתון
3.642	2.200	5.842	19	גליל עליון
1.438	92.170	93.608	11	הרי יהודה

ביוני 1943 מנת הישוב 524.000 נפש, מהם 318.500
בגל 15 - 50, מספר המפרנסים 231.000 (44.1%) לפי מקצועות
המפרנסים: חקלאות 28.000 (13,2%), חעשיה ומלאכה 61.000
(28,8%), הובלה וחחבורה 8.000 (3,8%), בגין ועב"צ 19.500
(9,2%), מסחר 24.000 (41,3%), מקצועות חפשיים 16.000
(7,6%). פקידים וזרות אזרחי 23.000 (10,8%), נומרים ושומרים
6.500 (3,1%), שרות 13.000 (6,1%), כסמים והשקעות 7.000
(3,3%), חיילים 19.000, שונים 6.000 (2,4%).

מהחעשיה עסוקים 12.000 במלאכה, 49.000 בחרושת
(היינו במפעלים מעסיקים למעלה מ-5 פועלים, ועובדים בכוח
מיכני).

חלוקת החרושת לפי מקצועות (בסוגרים המספרים שבשנת 1929,
1933, 1937).

ס"ה	49.000	(21.419 , 14.419 , 6.777)
מזון	7.070	(3.676 , 2.412 , 1.472)
אריג	5.620	(1.508 , 1.1215, 645)

הלבשה	3.220	(1.264 ,862 ,648)
פתכת	11.840	(2,872 ,1,1994 ,834)
עז	2.210	(2.084 ,1.823 ,617)
עור	2.000	842 ,613 ,468)
הדפסה ונייר	2.130	(2.282 ,1.089 ,957)
כימיה	3.760	(2.002 ,1.081 ,334)
אבן ומלט	1.390	(3.058 ,2.535 ,603)
יהלומים	4.200	- - -
מוצרי חשמל 700		332 ,22)
כוח חשמל	1.530	1.370 ,502 -)
שונות	3.330	674 ,387 ,176)

הכנסה ממוצעת בזמן המלחמה: לפועל 24 לא"י, לפועלת

14, לנער 11 לא"י;

השכר מורכב: יסודי 42,75%, חדשנות יוקר 47,84%,

שעות נוספות 6,11%, בונוסים 3,30%. בחשבונית לשנת 1939 עלה השכר

היסודי ב-25%.

ג י ו ט.

בסוף 1943 הגיע כספר המחבייטים	19.940	גבר, 3,600 נשים	ס"ח 23.540
במסך 1939/40	6.530	" -	6.530
1941	4.350	-	4.350
1942	6.720	2.260	8.980
1943	1.900	1.000	2.906
האריך לא ידוע	440	340	780

לחפריים 3,214, לרבליים 3,731, קשישים 154, תוחחנים
 659, הובלה 4,113, ציוד 1,086, שרות רפואי 99, אחתים 193,
 מהנדסים 3,000, יפאים 550, חיל חרושת 102, חלומין 13,
 תעופה 1780, צי 935, רופאים 140, קצינים 80, פלוגה מיוחדת
 להובלה 90, א.ט.ט. 3170, א.א.פ. 453, ס"ח 23,542
 (מהם 1500 בשבי, 200 נעדרים, נשחררו 3500 חיילים, 500 חיילות).

גיוס יהודי ערבי ליום 1.11.44

בחיל הספר						החביטו
2	1	2	1	2	1	
2235	139	27,5% - 8.792	72,5% - 23.103			
1314	82	29	2.566	17.5%	4.055	שחררו
55	-	19 %	1.674	1 %	229	ערקו
-	-	3.0%	255	6%	1.370	שבויים
7	-	1,5%	132	1,5%	356	מתו
					32	נעדרים
					59	העברו לרזרב
859	52	47.5%	4.142	73.8%	17.054	בשרות

בס"ח נשארו בשרות 21.196 מהם 80,4% יהודים, 19,6% ערבים

(ראה עמוד 19)

חלוקת הביל בסוף 1943 (בסוגרים אחוז 1931)

עד ביל 4	51.000	9.6%	(13,5%)
9 - 5	49.000	9,2%	(1,5%)
14 - 10	43.000	8,1%	(7,7%)
19 - 15	43.000	8,1%	(7,8%)
24 - 20	43.000	8,1%	(11,5%)
29 - 25	50.000	9,4%	(12,7%)
34 - 30	61.000	11,4%	(9,2%)
39 - 35	55.000	10,3%	(6 %)
44 - 40	43.000	8,1%	(4,5%)
49 - 45	28.000	5,2%	(3,5)
למעלה מ-50	67.000	12,5%	(12,1%)

עד 14	43.000	26,9%
15 - 44	295.000	55,4%
למעלה	95.000	17,7%

בשנת 1931

עד 14	32,7%
עד 44	51,7%
למעלה	15,6%

אחוז הגברים 50,5 (גם בעליה וגם בילודה)

רבוי טבעי יהודי ולא יהודי (לאסף).

יְלֻדָּה	תּוֹמֹת	רְבֹי	רְבֹי לֹא יְהוּדִי	
28.3	11.6	16.7	24.2	1922
30.8	8.6	22.2	28.1	1935
23.	7.6	15.4	27.9	1939
26.7	7.9	12.8	26.6	1941

רבוי טבעי במספרים מוחלטים

1937	7.294 יְהוּדִים	22.571 לֹא יְהוּדִים
1941	6.004 "	27.390 "

(רְבֹי טִבְעִי עִרְבִי בִּשְׁנַת 1941: תּוֹמֹת 20.17, יְלֻדָּה

46.75, עֹרֶךְ 26.57).

בְּגִיל 0 - 14 - 26,9% יְהוּדִים, 43,6% לֹא יְהוּדִים

" 15-29 - 25,6% י' 21,7% ל"י

" 30-44 - 29,8% י' 18,0% ל"י

" 45 + - 17,7% י' 16,7% ל"י

בִּסְוֶף 1943 חָיו 130.400 רוּקִים, 112.700 רוּקֹת,

139.400 נְשׂוּאִים, 150.500 נְשׂוּאוֹת.

הֶרֶכֶב עִרְתִּי: אֶשְׁכֵּנִזִים 423.000 (79,4%), סְפֵרִים

47.000 (8,8%), חִימְנִים 25.000 (4,7%), שֶׁר עֲדוֹת 38.000

(7,1%), פֶּהֶם בִּירוּשָׁלַיִם בִּלְבָד 28.000 (מַעֲרָבִים, חֶלְבִים, סוּרִים,

בְּבִלִים, אֹרְשָׁלַיִם, עֹרֵדִים 4.369, פֶּרְסִים 5.706, בּוֹכְרִים 1.972 וְעוֹד.

הישוב בסוף 1944

בסוף 1944 חוברר שבסוף 1943 היו בארץ 539.000 יהודים, ובבסוף 1944 נוספו עוד 26.000 (14.000 עולים, 12.000 רבוי סבעי ובסוף 1944 יש 565.000 -33%.

לפי מספרי הממשלה היו בסוף יוני 1944 515.798 יהודים (31,3%), כל חושבי הארץ 1,647.930 (מוסלימים 984.494, נוצרים 133.747, שונים 13.891, יהודים 515.798, ברוים 66.553 ס"ה 1,714.483 (סוף 1943 - 1,676.571, סוף 1942 1,620.005.

מספר הישובים בסוף 1944 - 285.

גידול ישוב יהודי משנת 1882 ואילך.

חושבים	כפרים	ישובים עירוניים	קרים	
24.000	5			1682
47.000	14			1890
50.000	22			1900
85.000	44			1914
83.800	72		6	1922
150.000	102		6	1927
174.600	116	5	6	1931
404.000	179	11	6	1936
539.000	253	20	6	1943
565.000	259	20	6	1944

עליה גרמניה.

פ-33 ועד 42 עלו 67.945 (29,1%). 33 - 7.510;
 34 - 9.729; 35 - 8.460; 36 - 8.664; 37 - 3.680;
 38 - 6.895; 39 - 16.400; 40 - 4.232; 41 - 2.281;
 42 - 94.

ישובים לפי זמן יסודם.

א. קדומים: ירושלים, חברון, יפו, טבריא, צפת,

חיפה, פקיעין.

1870 - סקוה, 1875 פ"ת, 1882 - ר"ל, זכרון, ר"פ, 1883 -
 עקרון, יסוד, נ"צ, 1884 - גדרה, 1887 - באר טוביה, 1889 -
 בת שלמה, 1890 - רחובות, חסד הירדן, חדרה; 1891 - בני יהודה,
 עין זיתים, שפיה, 1894 - מוצא, 1895 - הרטוב, 1896 - מחולה;
 1899 מחנים, חוף סג'רה, 1901 - יבנאל, מסחה, 1902 - מנחמיה,
 סג'רה, 1903 - גבעת עדה, כפר סבא, עתלית, 1904 - בית גן.
 1905 - בן שמן. 1907 - באר יעקב. 1908 - כנרת (חוף), מצפה,
 עוגניה. 1909 - ת"א, דגניה, כנרת מושבה, 1910 - מברל,
 1911 - מרחביה, מוריה. 1912 - מחנה יהודה, כפר אוריה,
 רוחמה, 1913 - בן שטאל, כרכור, שרונה, 1914 - נחלת יהודה,
 1916 - כפר גלעדי, 1918 - אילת. 1920 קריית ענבים, דגניה ב'.
 1921 - נהלל, עין חרוד, רעננה, תל-יוסף, כפר יחזקאל, גבע,
 רמת גן, בן שמן (מושב), 1922 - גבעתיים (ברוכוב), חפצי בה,
 בניבר, בנימינה, בלמוריה, בית אלפא, יגור, מרחביה (מושב),
 כפר סל"ל, עמרות, גשר. 1923 - מורע, תל ערשים, רמת השרון,

כפר גדעון, נחלת יצחק, שפיה (נוער), 1924 - בני-ברק, נוה יעקב,
מגדיל, כפר חסידים, הרצליה, כפר חסידים, קרית שאול, מחנה ישראל,
נחלת בנימין, 1925 - עפולה, גבעת השלשה, רמחיים, כפר אחא, נשר,
רמת ישי, רמת יצחק, 1926 - שריד, רמת רחל, גת רמון, כפר
אהרון, מסמר העמק, כפר ברור, גבת, השרון (רמת דוד), עיינות
(רמת דוד), בית שערים, בה-ים, כפר בנימין, 1927 - עין סער,
כפר יהושע, שדה יעקב, כפר לסקי, גן שלמה, קלמניה, בן שמן (נוער),
נהריים, 1928 - גבעת ברנר, כפר ברנדייס, 1929 - פרדס חנה,
נחניה, הדר, תל-מונד, 1930 - באר טוביה, עיינות (סועלות),
עין ורד, נען, בית חנן, חולדה, חרות, רמת אשלג (ים מלח),
1931 - עין החורש, גן יבנה, כפר מרסורק, חולון, 1932 -
כפר יונה, כפר אברהם, גבעת חיים, נטעים, אביחיל, אפיקים,
סירת שלום, כפר בילו, רמת יוחנן, תל-צור, כפר אזר, אבן יהודה,
ירקונה, כפר יעקב, רמת הכובש, 1933 - כפר הס, רמת סיומקין,
כפר פינס, כפר ויתקין, כפר החורש, מסמר השרון, קדימה, גבתון,
מעברות, צופית, אשדות יעקב, בית ינאי, בית עובד, באר בנימין,
אלישיב, חגלה, רמות השבים, גבעת חן, מוצא עליה, מגד, משמרות,
עין עובד, קרית חיים, 1934 - כפר הרא"ה, בני עס, כפר ביאליק,
כפר יחור, נהריה, עין עירון, קרית מוצקין, גן השמרון, בהירגה,
קרית ביאליק, תל-ליטווינסקי, 1935 - שפיים, ירדיה, בצרון,
חבצלת השרון, קרית חרושת, טער העמקים, אלראי, גן חיים, יקנעם,
בית השחה, עיר בנימין, קרית שמואל, 1936 - רשפון, בית שערים,
כפר סירקין, הזורע, ביתן, כפר המכבי, כפר חסידים, ניר דוד,
עברון, 1937 - שדה נחום, בנוסר, מסדה, טער הגולן, בית יוסף,
מסמר השלושה, כפר שמריהו, סירת צבי, מולדת, עין השופט, מעוז,

עין גב, כפר מנחם, צור משה, קרית עמל, אושה, חולחה, 1938 -
 שדה ורבורג, שבי-ציון, רמת הדר, טבעון, מעלה החמשה, חל יצחק,
 בית יהוסע, עין הספרן, מעין צבי, חניטה, שרונה, בני גאולים,
 אילון, כפר רומין, נוה איתן, כפר מסריק, מטילות, שב' גיליגסון,
 1939 - דליה, דפנה, דן, שדה אליהו, שדמות דבורה, הזורעים,
 מחנים, חל צור, כפר גליקסון, מעפילים, מסמר הים, שכונת אונז,
 נגבה, כפר נטר, גשר, בית אורן, בית ערבה, עמיר, כפר ורבורג.
 1940 - בית הלל, שאר ישוב, גן חפר, מצובה, בית יצחק, קיסריה
 (שדות ים), שדה נחמיה. 1941 - ביתניה (פוריה), נירה, אבוקה,
 יבנה, רמת הטופס, דורות, 1942 - זרעים, חמרה, גמ, מחר,
 חרמונים, גרבה (מענית), כפר סולר. 1943 - גליל ים, רמים
 (סנרה), שדמות (בית חנון), בארות יצחק, כפר עציון, גבולות,
 גבעות וייר, רביבים, בית אשל, ארגון ירושלים, כפר בלום (נעמה),
 מצפה הים, ניצנים, סירה, 1944 - רוחמה, חפץ חיים, כפר אוריה,
 בית קשת, שמיר, קדם.

עליה למי ארצות 1919 - 1942 (נתינות).

פולין 132.203, גרמניה 38.354, ס.ס.ט.ר. 30.487,
 רומניה 16.135, חימן 9.223, אבסטריוה 6.543, ליטה 9.242,
 ארצות הברית 6.382, יוון 6.208, צ'כיה 5.464, אנגליה 1.165.

רשת החינוך בתש"ד.

73.893 תלמיד, 579 מוסדות (לעומת תש"ג נוספו 7000

תלמיד). מורים 3325, כחות 2702.

(1) בגני ילדים (293) 11.049 ילד,

(2) בבתי ספר עממיים (246) 51.672,

(3) כחות המסך 789

(4) ב"ס תיכוניים (28) 8929,

(5) בב"ס למורים ובגנות (6) 720

(6) ב"ס מקצועיים 734

(מורים 1 - 411, 2 - 2175, 3 - 0, 4 - 567, 5 - 107,

6 - 65).

מחוץ לרשת היו בתש"ד כ-27.000 ילד.

לפי זרמי החינוך ברשת:

	מוסדות	כחות	מורים	תלמיד	%
כללי	198	1213	1642	39.045	52.83
מזרחי	131	679	737	17.335	23.47
עובדים	248	790	918	16.804	22.75
מסותף	2	20	28	709	0.95

- 16 -

עובדים %		מזרחי %		כללי %		
41	4.515	17,3	1.916	41,2	4.618	בני ילדים
2.3	10.996	27,7	14.284	49,8	25.747	ב"ס עממיים
83.3	658	2,3	18	6,3	49	כ' המסך
3,5	306	9	808	87.5	7.815	ב"ס תיכוניים
44.9	329	6	44	49,1	361	מקצועיים
-	-	36,8	265	63,2	455	ב"ס למורים

באוניוורסיטה 150 עובדים מדעים, מהם 38 פרופסורים,

36 מרצים, 76 עובדים אחרים; סטודנטים 560 (325 בנים, 235

בנות). (בחש"א 1053): 284 סט. למדעי רוח, 242 מסמטיקה

ומדעי טבע, 34 חקלאות; תקציב חש"ד 175 אלף לא"י.

בתכניון 44 מורים ומרצים, 304 חלמידים (חש"ד).

ליד התכניון ב"ס מקצועי וימי. במקצועי 230 חלמיד, בימי 74

(שייטות, מכונאות ימית, בנין סירות, רדיוטלגרפיה. תקציב

התכניון 52.500 לא"י. שכר לימוד מכנים 11.000 לא"י.

שטח פסעים בשנה 1943/4 (ס"א 1, יתורי 2, ערבי 3)

3	2	1	
152.443	20.208	172.651	גזן
2.222	1.809	4.031	סזיף
1.596	34	1.630	אפרסק
21.391	28	21.419	מסמס
-	6	6	דובדבן

/ .

			(המסך)
35.342	1.332	36.674	שקד
11.705	3.620	15.401	חפוח
379	58	437	חבוש
587.591	6.817	594.408	זית
110.000	110.000	220.000	הדר
4.097	2.346	6.443	בננה
2.517	103	2.620	תמר
105.231	117	105.348	תאנה
2.835	80	2.915	רמון
-	322	322	פטל
-	92	92	סוב סרופיים
<u>1,038.797</u>	<u>148.873</u>	<u>1,186.670</u>	

שטח המסע תופס 15% של המסך הערבי. גם אצל היהודים
כך, מחוץ למסעי העובדים שחופס רק 5%.

דיג יהודי

ל"א"י פדיון	סון של	
20.112	83	חש"ג
39.393	140	חש"ד

דיג חופי 16 - 23 סון, פדיון 3259 - 4.821 ל"א"י.
דיג ימי עמוק 272 - 393 סון, 49.600 - 82.100 באגמים
גידול דגים 311 - 688, פדיון 110.951 - 298.077 ל"א"י.

ס"ח ימי עבודה 39.227 - 76.583; שלל 682 - 1246 סון, פדיון
183.922 - 424.391 לא יי. שטח הבריכות 3800 - 5500 דונם.
שלל הדיג הכללי 3026 - 3767 סון (דיג יהודי 33%).

פיתוח החרושת והמלאכה.

בסוף 1943 7.696 מפעלים (1), 61.000 מועסקים
(2), מושקע 17,000.000 לא"י הון (3), חוצרת שנתי 45,000.000 לא"י
(4), תצרוכת חשמל בקו"ש 51,000.000 (5).

השוואה של גידול.

1	2	3	4	5	
1.850	4.750	600.000	500.000	-	1922
2.475	10.968	2,234.000	2,510.000	2,427.000	1929
3.888	19,595	5,371.000	5,352.000	6,576.000	1933
5.606	29,986	11,637.000	9,109.000	20,314.000	1937
7.696	61.000	17,000.000	45,000.000	51,000.000	1943

בשנת 1939 1.552 מפעלי חרושת (בלי מלאכה),
העסיקו 20,534, ייצרו 7,308.940 בלא"י, הון מושקע 7,362.970 לא"י

עד שנת 1943 נוספו 698 מפעלי חרושת (בלי

מלאכה) ומספרם מגיע ל-2250 המעסיקים 46.000 עובדים.

בסוף 1942 העסיקו 700 בתי חרושת 5 - 10 מועלים,

1000 העסיקו 10 - 30, 250 העסיקו 30 - 100, 50 העסיקו למעלה

מ-100, ובשנת 1937 רק 16. בסוף שנת 1942 העסיקו 50 מפעלים

בלבד כ-15.000 מועלים.

בחקשית הסתכת יש 500 מפעלים: 50 מפעלים

כ-3,500 מפעלים, 80 - כ-1,200, היתר 220 כ-1,000 מפעלים,
ועוד 150 כ-225.

ההר ושטחו

ההר הדרומי (מדרום לעמק) ארכו 145 ק"מ, ההר

הצפוני 43 ק"מ. שטחו של הדרומי 7,522.996 דונם ושל הצפוני
2,072.100 ד. נוסף על מדרומי ההרים מעבר לאגם כנרת

(12.400 ד.) ומעבר לחולה 16.300, בס"ה 9,623.796 דונם -

בערך 35.6% משטחה של א"י. מזה יש 1,003.703 דונם שמנת גשמיהם

פחות מ-200 מ"מ לשנה (מדבר יהודה), יוצא שההר החרבותי הוא

8,620.093 דונם, מחלק - מגובה 600 מטר ומעלה 1,818.200 דונם

מ-600 עד 400 גובה 1,903.100

למטה מ-400 מטר 4,898.793

לדעת הממשלה רק 47.2% מההר ראוי לעיבוד, היינו

בהר הצפוני רק 1,054.000 דונם (51%) ובחר הדרומי רק 2,765.000

דונם (46%) בס"ה 3,819.000 דונם (47.2%). לדעת ווייץ לכל

הפחות 70% ראויים לעיבוד. דרוש סיקול, עיזוק, דירוג.

הטח הנחשב לנעבד (ע"י הממשלה) הוא 3,719.000 דונם, ויש

(לדעת ווייץ) להכשיר עוד 2,228.800 דונם, בס"ה אדמה ראויה

לעיבוד 5,947.800 דונם (69%).

בהרים יש מסעי ערבים (זיחים, גפנים ועוד)

831.770 ד. מסעי יהודים 13.935 ד. - ס"ה 845.705 (בשנת

1932 היו מסעי ערבים בהרים רק 332.000 דונם).

- 20 -

החנוכה במסעים היהודים גדולה מזו של הערבים.

יהודים 1, ערבים 2. ענבי מאכל: 800 - 1200 ק"ג לדונם (1),
200 - 30 ק"ג (2). חפוחים 1000 - 1200 ק"ג (1),
120 - 200 ק"ג (2). שזיפים 1000 - 1500 ק"ג (1), 150 - 200 (2).
אפרסקים 1300 - 1500 (1), 120 - 300 ק"ג (2).

שטחי היער בחרו: קה"ק 38.619 דונם, במשלה 32.102
דונם, שטחי יער שמורים 680.357 דונם (בהם אין יערות אלא סריד י
עצים.

באזור הגבה 600 ומעלה יש 1,656.700 דונם, מזה
441.900 ליעור, 1,214.800 לחקלאות.

באזור הבינוני (400 - 600 מטר) 266.189 דונם
ליעור 971.340 לחקלאות.

ווייץ מציע בחר 57.330 מטקים בני 15 דונם,
96.860 מטקים בני 20 ד., 72.940 מטקים בני 25 ד., 15.120
מטקים בני 50 ד.

כיום יש בחר אוכלוסין חצי מיליון (מהם 9 אלף
יהודים), חלק היהודים בחר 408.000 דונם. יש מקום ל-283.500
כשפחה.

משרד המים.

כמות הגשמים היורדת באופן ממוצע בכל הארץ 8.300

ממ"ק, מזה הולך לאיבוד 68%, נשאר לניצול 32%, ז"א 2.650
ממ"ק, יש להוסיף מחצית הורס מהירמוק 200 מיליון מטר מעוקב,
מהליטני אפשר להוסיף עוד 500 מיליון מטר. מי א"י מתחלקים:
מי תהום 1.500 מיליון, זרימה עליה, שטפונות 1350 מיליון,
10% כמימי הארץ ידרשו לתעשייה ולשתייה. השאר להסקאה. אפשר
להשקות 3,5 מיליון דונם.

כל הגליל עד קו כרמל גלבוע - אפשר להשקות במי

האיזור, ועוד יהיה עודף של 350 מיליון. כל השטחים מהכרמל
עד קו גדרה חולדה (לרבות עמק החוף) אפשר להשקות מסקורות מים
מקומיים.

לנגב יש להביא מים מהצפון. לנגב אפשר להביא מחוף

קיבוצי מים בצפון ומהליטני עד מיליארד - מיליארד וחצי.

חבובה יהודית ערבית.

יהודים	ערבים	
פלחה: חיטה	90 - 70 ק"ג לדונם	100 - 140 ק"ג לדונם
שעורה	8 - 60 " "	150 - 200 " "
פרה	800-1000 ליטר לשנה	3000-5000 ליטר לשנה
ביצים	40 - 50 לתרנגולת	140 - 150 לתרנגולת

חלק יהודים בתקציב ובשרות.

חלקנו בהכנסות מקומיות של הממשלה 70%. במסי
הכנסה בשנת 1943: מס אישי ס"ה 1,637.328 לא"י, מיהודים
687.309 לא"י = 66.3%. מחברות מקומיות 883.250 לא"י
(בשנת 1940 היה חלק היהודים בחקטיה ומסחר 79%).

מהוצאות הממשליות: בשנת 1940 תקציב לחנוך

302.100 לא"י, ליהודים	46.300	=	15.3%
לבריות 253.000, ליהודים	137.000	=	5.4%
מקידים קבועים בממשלה - יהודים			27.7%
בלתי קבועים			12.8%

אחוז התעסוקה בעבודות ממשלה

ימי עבודה	12%
שכר עבודה	23%

מפעלי ההסתדרות

בנק הפועלים, הון יסודי 1942 - 231.531 לא"י,
1943 - 276.600 לא"י, מחזור בשנת 43 - 45,800.000 לא"י,
לעומת 29 מיליון ב-42, מקדונות 1,703.230 לא"י לעומת
817.576. 58% ההלוואות ניתנו לחקלאות.
קופות מלווה וחסכון - 19, חבריהן 27.624,
הון ב-42 - 117.000, מקדונות 1,040.000; ב-43 - הון 133.000,
מקדונות 1,974.000.

- 23 -

הסנה: סוף 1938 ופוליסה (1) 5.193, סכום ביטוח (2)
837.935, הון (3) -, קרנות עצמאיות (4), קרנות שונות (5).
ב-43: 1 - 9.470, 2 - 1,734.016, 3 - 10.140,
4 - 11.000, 5 - 230.000;
ב-44: 1 - 10.896, 2 - 2,105.006, 3 - 29.232,
4 - 15.000, 5 - 312.000.

ביצור: הון 30.6.44 - 175.192, קרן שמירה

13.850.

ניר: מניות וקרנות 507.000, אגרות חוב 273.000.
ניחנן הלוואות 224.273, סכום כללי 651.677.

סקורות: הון 186.406, סימקה ב-1943 7,625.433
סטר סקוקב מיט, בשנה 1944 חלטה הכמות על 8 מיליון.

חנובה: פדיון ב-1944 4,100.000 לא"י. בשנה
המלחמה קבלה תוצרת חקלאית ב-70% באספקת המזונות, לפני המלחמה
חפסה חקלאות עברית 28%, בחש"ד 47%.

משביר מרכזי - הון 272.000, פדיון 43 - 2,152.397
לא"י (לעומת 1,310.326 ב-1942). ב-44 - עליה ניכרת.

הון הצרכניות 170.000, פדיון 1,903.000 ב-43,
לעומת 1,165.000 ב-42, במחצית ראשונה: ל 44 עליה ב-54%.

. / .

יכין: חון 50.000, היקף פעולה 380.000.

ס"ב: חון 2 - היקף העבודות 2 מיליון, מזה 350.000 מחוץ לגבולות הארץ. משנת 1933 עד 1943 היקף העבודות 15 מיליון, מזה בשנות המלחמה 10 מיליון.

כור: חצי מיליון לא"י.

וולקן - בית חרושת ליציקה, חפר לעיבוד מחכות, פיניציה לזכוכית. המגבר יחד עם המשביר, בית חרושת למחכת בנהלת יצחק. הדריון לריכוז מיצי פירות, חברות גומא - לניצול הגומא מהחולה, קיראמיקה בחיפה.

קואופרטיבים יצרניים ושרותים.

9	להובלת נוסעים	1980	עובדים,	חון עובר 1,430.000
16	להובלת משאות	260	"	חון זר 820.000
4	חשמל ומחכת	85	"	
3	חסרי בנין	80	"	
6	הלבשה, הנעלה	190	"	
4	דפוסים	130	"	
7	מאפיות	95	"	
3	מסעדות	280	"	
10	שונים	430	"	

- 25 -

נחשון - הון 39.000 לא"י. 55.000 לא"י הושקעו
בבנין ספירות דיג, 15.000 ציוד ואספקה למשקי הדיג.

מספר השוקלים בארץ

70.033	מזה הבסחירות	93.113	ח"ש
73.118	" "	91.644	חש"א
102.092	" "	122.101	חש"ב
101.000	" "	135.400	חש"ג
109.800	" "	151.750	חש"ד

בארצות הברית

ח"ש	חש"א	חש"ב	חש"ג	חש"ד	
88.120	93.486	98.407	106.173	131.000	הרסה
66.354	54.821	52.901	67.376	120.000	Z.C.A.
11.100	-	-	-	?	פוע"צ
-	-	5.000	4.500	?	פיאנצריין
3.720	-	-	5.332	9.631	פזרחי
300	-	-	-	?	השה"צ
1.962	-	-	-	-	שונים
171.556	148.307	156.308	183.381	260.631	

הביוס מתחילת 1944 עד תחילת מרס 1945.
 יהודים 1854, ערבים 386 (ערבים: לרגלים 144,
 להובלה 234, לצי 3, ל- 3. יהודים: לרגלים 608,
 קשיחים 6, להובלה 246, לציור 57, לחרושת 202, למהנדסים 141,
 לעובדי ים 54, לשירות רבואי 7, לחלומים 2, לצי 166, A.T.S. - 189
 (ראה עמוד 6).

נוסרים (יהודים 2, ערבים 2)

סוף 1939 - 3982 (1); סוף 40 - 3588 (1), 792 (2)
 סוף 1941 - 3588 (1), 792 (2), סוף 1942 - 6232 (1), 2689 (2),
 סוף 1943 - 5617 (1), 3818 (2), סוף 1944 - 5073 (1),
 459 (1). סוף פברואר 1945 - 5087 (1), 4449 (2).
 סוף פברואר 1945: משטרת ישובים עבריים 2581 (1), חיל ברכנת
 177 (1), 680 (2), תפקידים כלליים 619 (1), 1586 (2),
 מחנות העבר 188 (1), 126 (2), נוסרים פרטיים, 162 (1),
 193 (2), צבא ותעופה 989 (1), 1441 (2). משטרת החוף 292 (1),
 202 (2), נוסרים צי, 79 (1), 221 (2).
 סוף 1944: א - 2516 (1), ב - 183 (1), 710 (2),
 ג - 623 (1), 1618 (2), ד - 197 - 125, ה - 157 - 196.
 ו - 1015 - 1525, ז - 304 - 203, ח - 78 - 215;
 סוף 1943: א - 2575, ב - 181 - 678, ג - 860 - 737,
 ד - 203 - 115, ה - 148 - 195, ו - 1032 - 1576, ז - 358 -
 210, ח - 60 - 174, חציית אוויר 75 - 127.

- 27 -

סוף 1942: א - 2605, ב - 330 - 427, ג - 1062 - 558, ד - 422 - 13, ה - 142 - 158, ו - 1181 - 1337, ז - 490 - 196.

הפשטת הרגילה (יהודים 1, בריטים 2, ערבים 3)

1940	760	3170	1550	(ס"ה 5480)
1941	773	3179	1550	" 5502
1942	800	2400	1500	" 4700
1943	740	?	1750	
1944	705	3793	2011	" 6509
1945	697	3767	2549	" 7013 (13.3.45)

חשבון העליה.

ב-1.1.45 נשאר עודף הסה יל 13.057 (לאחר שהגיעו

3317 ע"פ הקצבת 10.300, בסך ינואר פברואר וחצי מרס נכנסו 1250, נשאר עודף 11.807.

חשבון 10.300 הרשיונות, התחיל 1.10.44. בחודשי

אוקטובר דיצמבר נכנסו 3317, עד חצי מרס 1250, ס"ה 4567,

עודף 5733. מרומניה ובולגריה 3045 (מרומניה בלבד 2400),²¹

עדן 642, תורכיה 160, פרס 356, ארצות אחרות וחירים

שנרשמו כעולים 364 - ס"ה 4567, עודף 5.733.

לאחר סאלה יבואו יעמדו לזכות העליה עוד 5700

רשיונות.

10.300 הרשיונות נחלקו: לרומניה ובולגריה
 4420 (עלו 3045), ליוון 100, ליובוסלביה 50, לאיסליה 900,
 לצרפת 750, לשווייץ 500, לבלגיה 150, להולנד 50, לעדן 900 (642),
 לתורכיה 200 (160), למוריציוס 1400, לעולי אירן 356 (356),
 לתירים שנרשמו כעולים עד 1.1.45, 314, אסורים מיוחדים ע"י
 הממשלה 135, לפליטי רודוס בתרכיה 20, לרזרבה 55 - 10.300.

מפעלי חרוש המעסיקים למעלה מ-200 פועל:

ליבר ח"א, שוקולר 229, עליה ח"א, שוקולר, 305,
 עיס ר"ב, 831, נשר בירה 208, זהר, פוצרי סתכת לצבא 303,
 ארנז - גומי אבטומובילים 208, לודויה 490, חברה א"י לכותנה
 204, פליז - סתכת 367, אל-אר 804, A.T.M. (משרד קבלני) 275,
 גביס (זכוכית) 232, שמן חיפה 394, אקא 570, וולקן 295,
 אשלג 1500 (בתוכס ערביים?), חשמל (4 תחנות) 1527, נשר (מלט)
 434, יהלומים - מזווה ופלרון 235, פרומין (מזון) 210,
 יפאורה (?) רחובות 246, ירושלמי (אריג) 209, פרידמן (סתכת)
 200, יצהר (כיפיה) 252 - ס"ה 10.528.

חרושות הישוב

חש"א	חש"ב	חש"ג	פרוויז. חש"ד	
31.032	50.169	140.567	117.045	1. קרן יסוד
51.925	86.246	165.092	184.951	2. קה"ק
9.420	14.776	23.560	29.000	3. ויצו, ה.נ.צ.
4.358	6.550	36.954	20.900	4. אוניוורסיטה
3.145	443	562	-	5. לעליה נער וליהודי גרמניה
1.352	1.379	1.953	3.480	6. תכניון
101.232	159.563	358.688	355.376	

מגביות ישוביות

<u>הש"א</u>	<u>הש"ב</u>	<u>הש"ג</u>	<u>הכרטיז. הש"ד</u>	
55.787	62.930	53.442	55.804	1. כפר הישוב
82.000	85.300	29.000		2. מסחרוב
-	70.317	532.020	827.199	3. מגבית התגירות
108.567	112.696	144.524		4. פדיון עבודה ומשען
25.293	19.661	21.000	30.000	5. מפרה אורחי ועור
3.780	8.737	11.727	43.212	6. חוי-מגן
16.609	11.105	20.572	13.500	7. הנה"ל ורשויות מקומיות
292.036	370.746	812.281	969.715	
10,232	159.563	358.688	355.376	
393.268	530.309	1,170.969	1,325.091	

תקציבי ממשלה א"י באלפי לא"י משנת 1939/40 עד 1944/5

אפריל - דצמבר

2.019	2.044	2.361	2.316	2.557	2.516	מכס
130	55	69	82	-	-	נפל
925	1.329	1.578	1.972	2.816	2.840	רשיונות ועור
-	-	196	900	2.117	1.417	מס הכנסה
633	712	806	1.201	1.553	1.186	מסי משרד
50	67	82	85	97	55	הכנסה מרכוש
616	639	707	834	1.083	966	דאר וסלגרף
4.634	5.101	6.225	8.008	11.128	9.825	ס"ה

הוצאות						
161	232	265	258	217	189	הנהלה
236	418	545	447	304	247	מכס
336	426	362	296	253	246	בריאות
349	490	415	371	302	285	חינוך,
5.247	6.057					הגנה ומלחמה
1.956	2.465	2.277	1.971	1.702	1.647	סדירה וסוחר
42	42	42	42	364	263	חיל-ספר
539	746	611	548	485	471	דער וטלגרף
829	1.79	993	1.045	2.150	969	עב"ז
12.149	14.819	10.225	7.463	7.450	6.004	ס"ה

פקודות מים לפי בלס.

יש בארץ 4 מיליארד מטר מעוקב מים להסקות 8 מיליון דונם וליצור ע"י כוח המים 1.500 מיליון קו"ש לשנה. דרוש איגום שנתי (החסנת מי חורף לשימוש בקיץ) ובין שנתי (החסנת מי שנה בשומה לשנת גרעון), והובלת מים משטח לשטח (מצפון לדרום) יתרה Flow off או Run off (אם מלוט) - המים הנותרים מן הגשמים לאחר התאיידות חלקם בצורות שונות והופעתם בנהרות, מעיינות, שטכונות ומי תהום. רק חלק מהיתרה ניתן לניצול (yield) לפי מנת הגשמים של אשבל - המסופע השנתי בארץ הוא 8600 מיליון מ"ס, מהם 6100 באזור הניקוז המערבי, 2500 באזור הניקוז המזרחי.

הגשמים באגן החולה 1.500 מיליון, רובם (85%) מחוץ לגבולות הארץ, באגן הירמוק 2.350 מיליון מ"מ, יש איפוא לצרף לגשמי הארץ גם הנאת הגשמים שמחוץ לגבולותיה - יחד ניהנת איי פיתחה של 12.200 מיליון מ"מ.

באגן בעצת הירדן שגרלו 38 מיליון דונם, גשמי 10.500 מיליון מ"מ לשנה; ההתאידות באגן זה היא בערך 3000 מיליון (בין 2700 ו-3200, מזה בביצת החולה 150-120, איזור בית שאן 50-30, ים כנרת 500-4, לאורך הירדן מכנרת ועד ים המלח 150-200; ים המלח 2000-1800, ביצור הדרומי 300-2).

איזור הניקוז המערבי - שטחו 11.8 מיליון דונם, כמות גשמי 5.680 מיליון מ"מ. היתרה היא בין 20 ובין 70% מכמות הגשמים. בל העריך את היתרה בארץ ב-50%. בלס מקבל 48% (2700 מיליון מ"מ) בניקוז המערבי, ובמזרח 2.400 - ס"ה 5100 מיליון מ"מ.

באיזור הניקוז המערבי יש לנצל 300 מיליון מי נהרות ומעינות (1), 500 מי שטפונות (2), 1.400 מי תהום (3) - בס"ה 2.200 (4).

באזור המזרחי: 1 - 1.500, 2 - 200, 3 - 100, 4 - 1800, מהליטני: 1 - 300, ס"ה: 1 - 2100, 2 - 700, 3 - 1.500, 4 - 4.300.

לדעת בלס חוזרים 25% ממי ההשקאה (כלומר מיליארד מ"מ) לקרקע ולא יאבדו למאזן המים, אולם לשימוש יש לחשוב רק 10% של מי השקאה מצטרפים אחר כך לאפשרויות של הקאה.

תצרוכת המים שונה באזורים שונים: (1) אזור צפוני,
(2) אזור חוף, (3) אזור נגב מערבי, (4) בקעת הירדן מכנרת
וער ים המלח, (5) עמק הערבה, (6) אזור ההרים.

באזור צפוני יח שטח ניטו להשקאה 1.2 מיליון
דונם, ובממוצע יצרוך 350 מ"מ לרונם. אזור החוף מיליון
וחצי ניטו להשקאה, בממוצע 400 מ"מ לרונם לשנה. הנגב המערבי
2,2 מיליון ניטו, התצרוכת 500 מ"מ לרונם לשנה. בבקעת הירדן
600,000 דונם ניטו להשקאה, 1200 מ"מ לרונם. בעמק הערבה כחצי
מליון דונם להשקאה, 800 מ"מ לרונם. באזור ההרים כשני מיליון
דונם להשקאה, 250 מ"מ לרונם. ל-8 מיליון תושבים תצרוכת של
400 מיליון מ"מ לשנה.

בכל שטח האזורים 8 מיליון דונם, 3.640 מיליון מ"מ

לשנה.

הון השקעה במפעלי השקאה:

- (1) במפעלים מקומיים - 800 מ"מ לשנה, 20,000 לא"י.
לכל מליון מ"מ - ס"ה 16 מיליון לא"י. (2) מפעלים אזוריים
35,000 לא"י לכל מיליון מ"מ, בהיקף של 930 מיליון מ"מ
(יחד 32.550 מיליון לא"י). (3) מפעל ארצי - 40,000 לא"י
לכל מיליון מ"מ, היקף המפעל 2,100 מיליון מ"מ - יחד 84
מיליון לא"י - ס"ה כללי 132 מיליון לא"י, 3830 מיליון מ"מ.
באזור ההרים 470 מיליון מ"מ, 75 אלף לא"י לכל
מיליון, ס"ה 35 מיליון לא"י - יחד 170 מיליון לא"י, 4,300
מיליון מ"מ - השטח 8 מיליון דונם, בערך 21 לא"י לרונם.

תכוח החשמלי שידרש להשקאה: במפעלים מקומיים

200 מיליון קו"ש לשנה, מפעלים אזוריים 250 מיליון, מפעל ארצי 50 מיליון, אזורי הרים 300 מיליון, יחד 800 מיליון קו"ש. מחיר המים במפעלים מקומיים יהיה 3.5 מא"י למ"מ, במפעל אזורי 4 מא"י, במפעל ארצי ממא"י אחד עד 4 מא"י, באזורי ההרים 6-12 מא"י.

השגות ברור ורינר על תכנית בלס.

1. קשי הבטחת הזכויות על המים. לעבה"י יש זכות על מחצית מי הירדן והנחלים הנופלים לתוכו.

(2) במשיכת המים מהצפון לנגב נפסיד חלק בדרך.

(3) אנרגיה חרמית זולה הדרואלקטרית, וביחוד כשהנפט פה זול ומצוי בשפע.

(4) לחברת החשמל יש הזכויות לשמוש במי הירדן להשקאה. ממסלת עבה"י כאמור בעלת זכות למחצית מימי הירדן והכשרת הישוב יש לה הזכות ליבוש חחולה, חברת האשלג לא תתן להוריד רמת ים המלח.

סיכום של הייס.

מי הגבול הצפוני שיש להביא בכוח המושך בלבד לדרום הוא 365 מיליון מ"מ. זרם הירדן מדרום כנרת הוא 529 מיליון מ"מ, אם ננכה את הנ"ל נשאר 164 מיליון. זרם הירמוק בנמלו לירדן הוא 460 מיליון מ"מ, יחד עם הקודם זהו 624 מיליון להשקות עמק הירדן ועוד בין כנרת וים המלח. דרושים 750-1000

לכל דונם. מחכמות של 624 מיליון אפשר להשקות השטח שבין כנרת והירמוק 30,000 דונם, בעבר הירדן מהירמוק עד ים המלח 180,000 דונם, חבל בית שאן 75,000, חבל יריחו 200,000, ס"ה 485,000. מלבד זה אפשר להשקות אזור החולה 156,000 דונם, מזרח בסוף 50,000 דונם, עמק יזרעאל 316,000 - ס"ה 987,000 דונם תמימי הירדן. ממי הליטני: בעמק יזרעאל - 134,000 דונם, בגב 472,000 - יחד 606,500 דונם, יחד עם הקודם 1,593,500 דונם. בעמק החוף אפשר להשקות מ-35% של מי הגשמים 130,000 דונם, מדרום לראפה 250,000 דונם - יחד 380,000 דונם.

העברת 1000 רגל מעוקב של מים בכל שניה מים החיכוך לים המלח במורד של 1300 רגל יתן מ-70 עד 80 אלף קלווטר, (80,000 קו"ו = 100,000 כוח סוס) - במשך השנה 700 מיליון קו"ש. עכשיו מיצרים בארץ 125 מיליון קו"ש.

הסיכום של משרד המים 10.4.44.

כמות הגשמים 8,300 מיליון מ"מ, מים לניצול 32% = 2650 מיליון מ"מ, השאר אבדות. ממי חחום לניצול - 185% - 1,500 מיליון מ"מ, זרימה עלית 13,5% = 1,150 מיליון מ"מ, זרימה עלית ירדן עליון (עד מפעל רוסנברג) ובלי הירמוק 6% = 525 מיליון מ"מ, יחד 8 האזורים 1,5% 625 מיליון מ"מ. אבדות: התאדות בים המלח - 700 מיליון מ"מ, ים כנרת 300 מיליון מ"מ, ים חולה 50 מיליון - ס"ה 1,050 מיליון מ"מ, ביבשה 42.9% מתאדה = 3,500 מיליון.

מקורות מים לפי אזורים (משרד המים).

באזור הגליל - אדמת מישור 1349 קילומטר מרובע,
לדונם לשנה 820 מ"מ, כמות המים הדרושה להשקאה 1103 מיליון מ"מ,
באזור החוף 1490 קמ"מ, לכל דונם לשנה 475-575 מ"מ, כמות לכל
השטח 349 מיליון מ"מ. באזור הדרום 1076 ק"מ, חסרים פה
להשקאה 468 מיליון מ"מ.

תכנית חברת המים (סימון-וילנצ'וק).

שלב ראשון. 1) ניצול מים עודפים ע"י בנין סכרים,
ברכות אגירה, תעלות כרכויות, מנחרות, 2) מי בארות ומי
מעיוות. מיתוח "מיד" של הכקורות הנ"ל יתן במשך 1 - 3 שנים
כמות מים נוספת של 340 מיליון מ"מ ויספיק להשקות 515 אלף
דונם ניסו, בתוך זה 55 אלף דונם בנגב. התכנית כוללת:

- 1) בארות בעמק החוף,
- 2) בארות בסכבות סורון ומעינות ראש העין,
- 3) אגירת מים בהרי יהודה,
- 4) אגירת מים בנגב.

1. בעמק החוף מדרום למנסורה יש להשקות עוד
235.000 דונם של אדמת יהודית, השקעה תעלה בערך 7 לא"י לדונם
(מחירים שלמני המלחמה), קרוב ל-1,8 מיליון לא"י. יצטרכו לקדוח
כ-450 בארות נוספות.

2. מבארות בסכבות סורון וראש העין ישנו בין כרכור
מצפון ולור מדרום וסטחים קרובים לירקון 90.000 דונם ניסו ועוד

100,000 דונם בדרום בדרה, תכנית זו תעלה 2,650 אלף לא"י.

3. אגירת מי גשם בנחלים - ודי סרר, להשקות

25,000 דונם, יעלה 570,000 לא"י - ודי עב'ור, להשקות

12,000 דונם, יעלה 290,000 לא"י.

4. אגירה בנגב: אגירה בברכות, סכרים, להשקות

50,000 דונם, יעלה 1,165,000 לא"י.

המים יעלו מ-1.8 מא"י למ"מ עד 3.1 מא"י. השקעת

דונם תעלה 1,400 מא"י - 1,800 מא"י.

כל התכנית תעלה 6,475,000 לא"י ותשקט 515,000

דונם.

התאדות ים המלח (ע"פ דה-ליאו).

שטח ים המלח בערך 1000 ק"מ מרובע. משנת 1878 עד

1900 עלה הים, עד 1904 ירד, עד 1912 באה שוב עליה, עד 1922

אין הבדל, אח"כ חנודות, מ-1930 עד 1937 ירידה, מאז עד היום

(12.6.44) אין שנוייט.

רמת ים המלח חלופה בכמות הגשמים. לים המלח

נכנסים מי גשם וכי תהום: מי הירדן, נחלים, מעינות, מים

תהתיים. מהים יוצאים מים מתאדים, מתחלחלים, נשאבים ע"י

חברת האשלג. הזרימה העלית של הירדן ע"י גשר אלנבי הוא

בכסוצע מיליארד מ"מ. מי גשם בערך 80 מיליון מ"מ. מעינות

ונחלים: עין פשהה, עין אל קורבה, עין גדי, קסר אום רגב,

ארנון, הרבה מעינות. לפי אומדנא פזרימים המעינות והנחלים

1500 מיליון מ"מ. התחזאות היא יותר ממטר וחצי - קרוב לשני מטרים. (ז"א 2000 מיליון מ"מ) - ב-500 מיליון מ"מ יותר ממה שים המלח מקבל מהירדן, הנחלים והמעיינות. ואם אינו יורד - סימן שהוא מקבל ממים תתחיים 500 מיליון מ"מ.

סיכום של בלס.

- (1) יש בארץ 4000 מיליון מ"מ מים,
 - (2) יש 8 מיליון דונם להשקאה,
 - (3) המים מספיקים להשקאה,
 - (4) אפשר להביא המים לשטחי ההשקאה,
 - (5) המחיר יהיה אקונומי,
 - (6) אפשר ליצר כוח מים חשמלי מיליארד וחצי קו"ש בשנה (פי 30 מאשר מיצרת תחנה נהריס).
- שטח מחוכן לרובטא ע"י צמח. במחוז החולה 9 כפרים ערבים עם שטח של 27.787 דונם, 454 יחידות כלכליות.

תכנית ישוב מיליון

בסוף 1937 העריכו מספר היהודים בעולם: אירופה 9.845 אלף, אמריקא 5.226, אסיה 848, אפריקא 604, אבסטרליה 28 - ס"ה 16.551.

(פולין 3275, רוסיה 3000, רומניה 800, הגבריה 440, גרמניה 365, צ'כיה 120, סלובקיה 135, קרפטו רוס 105, אנגליה 340, צרפת 270, אבסטרליה 180, ליסא 163, הולנד 115,

7.3.1945

- 38 -

לסויה 93, בלגיה 70, יוון 75, יוגוסלביה 75, איטליה ורודוס 54, תרכיה 50, בולגריה 50, שווייץ 20, סקנדינביה 19, 31, אמריקא 4650, ארגנטינה 270, קנדה 170. עירק 100, פרס 50, תימן 50, תרכיה אסייתית 25, רוסיה אסייתית 130, הודו 25, סוריה ולבנון 15, ח'ינה וימן 19, 420. מרוקו צרפתית 175, אלג'יר 130, דרום אמריקא 95, טוניס 70, מצרים 70, מרוקו ספרדית 25, ליביה 25, 14. אבסטרליה 25, ניוזלנד 3. היהודים עסקו 3% חקלאות, 35,8 חעסיה ומלאכה, 38,8 מסחר והובלה. 7,8 שרות מקצועות חפשיים, שכירים 1,8, חוץ 9, טונים 3,8.

העולים יבואו: 595 אלף מאירופה (250 פולין, 15 גרמניה ואבסטרליה, 15 בוהימיה-מורביה, 15 סלובקיה, 75 רומניה, 100 הונגריה, 5 יוגוסלביה, 20 בולגריה, 10 יוון, 20 איטליה, 40 צרפת, 10 בלגיה, 10 הולנד, 10 שווייץ. 247 פליטים הנכשאים ברוסיה 80, ברוסיה אסייתית 80, בסיביר 20, באנגליה 20, בשווייץ 20, בסקנדינביה 5, בספרד ופורטוגל 2, באמריקא לטינית 20. מארצות איסלם 150: אלג'יר, טוניס ומרוקו 65, מצרים ולוביה 10, ח'ימן 15, סוריה ולבנון 10, עירק 30, פרס 10, תרכיה 10.

העולים יהיו משני מינים: (1) מנוסלים ונחרבים, (2) חיים בתנאים "נורמליים". לסוג א' חדרש עזרה בינלאומית. הכוונה היא להעביר 55 אלף לחודש, באופן שמיליון יעבור במסך 18 חדרש. העולים יבואו מנמלי ניצא, פיוטה, קונסטנצא, אוריסה, סלוניקא, בטום, אנגליה, אלג'יר, מרוקו, - לת"א, חיפה, בירות, פורט סעיד, אלכסנדריה.

העולים יבואו למחנות. מה יאורגנו ליחידות
(גדודים) עבודה. המחנות ירוכזו בעיקר בנגב (?) יהיו שני
סוגים של מחנות: א) מחנה מעבר לשלושה חדשים. ב) מחנה
מעבר התישבותי ששנה לשנתיים. לסוג א' ידרשו מחנות מכילים
180,000 איש בתוספת 20% למקרים בלתי צפויים מראש, ז"א 220,000
איש. מחנות הצבא הנוכחים יסכנו לתכלית זו. מחנות מסוג ב'
ידרשו להכיל 180,000 איש. כל עולה יעלה 2,775 לא"י בחודש
(ל.י מחירים שלפני המלחמה, על יסוד נסיון הסוכנות): מזון 2 לא"י,
הלבשה 0,2 לא"י, תיקונים 0,1 לא"י, כלים 0,075, הוצאות אחרות
0,4 לא"י.

קליטת העולים.

בחקופה שבין שתי המלחמות גדלו אוכלוסי הארץ 126%,
התוצרת לגולגולת גדלה 150%, התצרוכת 85%, תהון 131%. ירון
קלטה בסך 18 חודש 850,000 מאסיה הקטנה (לאחר ניכוי החרכים
שיצאו).

מה יהיו שני שלבים בקליטה: 1) הכשרה - טרנספורט,
אכסון, בדיקת בריאות, אימון מקצועי וכדומה. 2) קליטה כלכלית
בחקלאות, חרושת, ים, מסחר וכו'.

העברה מהירה גופת חקל על הקליטה הסופית באשר היצור
שוק לתוצרת חקלאית וחרשתית ועב"צ.

חלוקה המקצועית של חושבי א"י (יהודים וערבים - רק ספרנסים)

	1939	%	1942	%
חקלאות	285 אלף	56,6	278 אלף	45
חרושת ומלאכה	54	10,7	71	11,5
בנין ועב"צ	28	5,5	63	10,2
פקידות ממשלתית בעב"צ	2	0,4	25	4,0
צבא	-	-	21	3,4
טרנספורט	21	4,2	24	3,9
מסחר וכספים	41	8,1	43	7
פקידי מדינה	21	4,2	31	5,1
שרות	30	6	35	5,7
שונים	22	4,4	26	4,2
	504	100,0	617	100,0

בשנת 1936 היו לפי ד"ר גרינבוים : ספרנסים יהודים 32 אלף בחקלאות 19%, הכנסה

1.930 אלף לא"י 11%, 60 לא"י לגולגולת. מעשיה 30 אלף 18%, הכנסה 3.816 לא"י 21%,

127 לגולגולת. בנין 14 אלף 8%, הכנסה 1.581 אלף 9%, 113 לא"י לגולגולת. מסחר ומחבורה

32 אלף 19%, הכנסה 4.289 אלף, 23%, 134 לא"י לגולגולת. אחרים 63 אלף 36%, 6.859 אלף

הכנסה 38%, 109 לא"י לגולגולת. ס"ה 171 אלף ספרנסים, 18.475 אלף הכנסה, 108 לא"י לגולגולת.

לא יהודים.

חקלאות 162 אלף, 62%, 4.441 אלף הכנסה 30%, 27 לא"י

לגובולות; תעשיה 22, 9%, 1.831 אלף הכנסה 12%, 8 לא"י

לגובולות. בנין 8 אלף, 3%, 321 אלף הכנסה, 2%, 40 לגובולות.

מסחר ותחבורה 32 אלף, 12%, 3.042 אלף הכנסה, 21%, 95 לגובולות.

אחרים 37 אלף, 14%, 5.172 אלף הכנסה 35%, 140 לגובולות.

סה"כ 261 אלף מפרנסים, 14.807 אלף הכנסה, 57 לגובולות.

אם לאחר עליית מיליון חתמיד אותה חלוקת המכשורות

בין יהודים (1,5 מיליון) וערבים (1 מיליון) יהיו:

יהודים:

חקלאות	120.000	מפרנסים 19%	הכנסה 7,2	מיליון 11%
חרושה	145.000	" 23%	18.42	" 27%
בנין	50.000	" 8%	5.65	" 8%
מסחר ותחבורה	120.000	" 19%	16.08	" 23%
אחרים	195.000	31%	21.25	" 31%
	630.000	100%	68.6	" 100%

ערבים:

חקלאות	180.000	מפרנסים 62%	הכנסה 4.86	מיליון 30%
חרושה	26.000	" 9%	2.16	12%
בנין	9.000	" 3%	0.36	2%
מסחר וכו'	35.000	" 12%	3.33	21%
אחרים	41.000	" 14%	5.74	35%
	291.000	100%	16.4	100%

הס"ה של המקצועות בישוב של 2,5 מיליון.

1939	הכנסה	1939	מפרנסים	
14% (19%)	12.06	32% (57%)	300.000	חקלאות
24% 20%	" 20.58	19% 11%	171.000	חרושת
7% 6%	" 6.01	6% 5%	59.000	בנין
23% 22%	" 19.41	17% 12%	155.000	מסחר ותחבורה
32% 33%	" 26.99	26% 15%	236.000	אחרים
100% 100%	" 85.05	100% 100%	921.000	ס"ה

אם הצמיחות המסחריות בא"י תהיה כמו באחת הארצות

הבאות, יהיה ישובה של הארץ:

4,993.000	יפו
7,365.000	בלביה
7,050.000	הולנד
12,547.000	מצרים
2,709.000	שוויץ
5,156.000	אנגליה
2,867.000	צ'כיה
4,104.000	סיציליה

העליה לארץ צריכה להקלט בתעשייה ראשונית: חקלאות,

יעור, דיג. שניה: חרושת, מכרות, בנין, עב"צ, תוצרת כוח

חשמלי. ושלישית: מסחר, הובלה, שירותים, שלטון.

הקליטה הראשונית תלויה כששתי קרקע וכמות מיט פנויים.

קליטה בחרושת תלויה בהון, ציוד וכוסר פעולה בדרגה גבהה.
הסלב השלישי יהיה תלוי בהרחבת שני הראשונים. מקומה של א"י
כמרכז סיור וגשר בין-יבשתי יסייע לתעשיה ההלישית.

הקליטה החקלאית מחייבת ישוב של עוד 70,000 פפרנטיס
חקלאים, לכה"פ 10% מכל המגרבטיס. יש ליסד 50,000 יחידות
מזקיות נוספות (כלומר 100,000 פפרנטיס וישוב חקלאי של 200,000
נפש) = 20% של מיליון. הם ייצרו 74% של הסוון הנצרך ע"י
מיליון וחצי יהודים.

שטח האדמה: - חצי הקטר ירקות או שליש הקטר של הדר
מכנים, כ-10 הקטר דגן (17) (ראה עמוד 46 בהוצאתו של הורוויץ).
אפילו באדמה יהודית גדל השטח המעובד בשנים האחרונות,
והוא הדין במסקי העובדים, לפי סבלא זו:

בשנת 1937 היו למסקי העובדים 282,000 דונם, עובדו
191,000 (58%), בשנת 1941 היו להם 441,000 דונם, עובדו
368,000 (84%).

לפי מספרים רשמיים גדל השטח המעובד בכללו:

שטח מעובד בשנת 1939 6,960,000 (רק במינים עיקריים);
בשנת 1941 - 7,714,000, רבוי של 754,000 דונם. אולם בשנת
1930 העריכה הממשלה שבכל הארץ יש רק 6,500 אלף דונם ראויים
לעיבוד.

המסחים שהושבתו ע"י יהודים: בעמק יזרעאל 186,000
דונם, בשומרון 115,000, במפרץ חיפה 58,000. בשרון (עמק חפר

ועמק החורף) 44.000, ביהודה 11.000, בגליל 32.000, בעמק הירדן 7.000, ס"ח 453.000.

הטבלה מראה: אוכלוסין כפריים (1), שטח כללי (2), שטח לא מעובד (3), שטח מעובד (4), צפיפות בשטח מעובד (5), בשטח כללי (6).

	1	2	3	4
עכו	44.325	809.217	435.339	373.878
צפת	33.965	689.991	341.580	348.411
טבריא	23.280	487.878	161.040	329.676
בית שאן	17.422	330.956	71.964	258.992
נצרת	25.264	463.139	149.857	313.282
חיפה	74.233	1.002.360	417.809	584.551
ג'נין	44.384	851.285	362.366	488.879
טול כרם	51.854	710.684	181.658	529.026
שכם	55.439	1.642.421	916.246	726.175
רמלה	40.805	669.172	311.429	357.743
יריחו	3.088	303.210	282.836	20.374
ירושלים	48.134	494.981	292.309	202.672
יפו	60.097	275.287	26.631	252.628
לוד רמלה	76.677	885.205	289.196	572.289
חברון	53.820	1,989.070	1,380.543	608.527
עזה	78.186	948.303	211.923	736.380

בשנת 1922 היו 47 חושבים, 37 חקלאים, 10 פורנסים

חקלאים בכל קילומטר מרובע, בשנת 1931 היו 61 - 49 - 13,

בשנת 1939 היו 87 - 62 - 17. התוצרת גדלה באחוז יותר גדול.
משנת 1931 עד 1939 גדלה הצפיפות ממאה ל-143, היבול ממאה ל-19,
היבול לגולגולת ממאה ל-136. ההגירה הסניטית היא מהשטחים
מקומי האוכלוסין לשטחים הצמודים.

צפיפות כפרית כללית (1), יהודית (2), ערבית (3).

(1) שטח 13,743.000 רונם (מחוץ לבאר שבע) ישוב 797,000 צפיפות 58 לק"מ
מרבץ

90	"	113,000	"	"	1,274,000	"	(2)
55	"	684,000	"	"	12,469,000	"	(3)

תוצרת חקלאית לראש מפרנס. יהודית (1), ערבית (2) (כלבר

הדר).

חקלאי יהודי 69 לא"י, ערבי 33 (פלשתינאי 38 לא"י).

פיתוח חקלאי יבנה על: (1) פיתוח השקאה, (2) הכשרת
קרקעות שוממים, (3) הרמת החקלאות הערבית וציפופה, (4) הגדלת
היבול והתנובה ע"י חוספת הון ומדע וצמצום השטח. (5) החלפת
גידולים יוצרי סרץ (?) בגידולים של מזון פרוטקטיבי (?)

פיתוח תעשייה.

בשנת 1939 התפרנסו 23,3% מהישוב היהודי מחרושת, 19,7%

מכל הכנסת הארץ באה מסקור זה. 85% של הכנסה זו באה מחרושת
יהודית. תוצרת תרשחית יהודית (מחוץ למלאכה) גדלה בשנות
המלחמה עד 1943 ב-111%, וכוח-איש 30.000 בשנת 1936, 35.000
ב-1939, 61.000 ב-1943.

החרושת משתחררת מזיקה למקומות חמרי גלם, ונמשכת למרכזים
עלי-השווק. אולם בארץ יש כמה חמרי גולם: פוספ, ברומין,
סגניזיום, חלוריד (ים המלח).

2000	מיליון טון פוספיום חלוריד
1000	" " סגניזיום ברומיד
11,000	" " סודיום חלוריד
22,000	" " סגניזיום חלוריד
6000	" " קלציום חלוריד.

נחט יש בצינור לחימה. פוספטים יש במזרח ירושלים -
לפי בלייק 200 מיליון טון. ביסומין, סגניז, ברית ופלדספט יש
בדרום. יש גבס וסולפור. מלט.

פיתוח החרושת דורש:

- (1) הון לציווד המשוכלל ביותר, (2) מומחיות וכוח עבודה,
מדע ופריזון גבוה. (3) חנאים מינייים - כלכליים (תעריפים, מכס,
בריתות), (4) שוק מקומי (ראה גם עמוד 13,5).

מיליון עולים יביא לירי 65,000 פערנטים בחרושת,
לספוק צרכי השוק היהודי המקומי, עלבטיס הסוואה עם 1939:
היו אז 500,000 יהודים, מהם 35,000 פערנטים בתעשיה לצרכי הארץ
ואכספורט, פזה לצרכי המקום בלבד 32,000 פערנטים. אולם חוסמת
של מיליון איש עלולה להביא לירי שנוי מבנה איכותי.

הרחבת השוק המקומי חאפשר קיום ענכי חרושת שלא הי:
מקום בשוק מצומצם. הרחבת השוק גם תגדיל כושר ההתחרות של

63

התוצרת הקיימת מכיוון שתאפשר ניצול מלא כל יכולת-תוצרתה.
הנכסיון מראה שעם גידול הישוב גדלה התצרוכת לגולגולת מחרושת
מקומית.

בשנת 1922	- רק 5,3	לא יי לגולגולת,
1929	14,5	" "
1936/37	18,2	" "

מיליון עולים יתן 100,000 מפרנסים בתעשייה מתוך הנחת
שחשוק חסומי יסופק באותה הסירה כמו לפני המלחמה - בלי לשים
לב ליחרונות חדשים אלה: (1) שוק מוגדל ירחיב אפשרויות של
תוצרת בקנה-מידה רחב, (2) יסוד תעשיות חדשות, (3) הגדלת
האכספורט ע"י הרחבת התוצרת לשוק הפנימי והזלת תוצאות.
100,000 מפרנסים יהיו מורכבים מ- (1) 35,000 שהיו
בשנת 1939, (2) 65,000 מפרנסים חדשים עסוקים לספק צרכי השוק
המוגדל.

בניין 1.

בערך 56% של בתי-דירה ובניינים אחרים פוזאים על
משכורת. בבתי חרושת, בתי חולים, בתי ספר וכדומה המשכורת
היא רק 50% מהוצאות הבניין. במכוני השקאה רק 4%, בסלילת
דרכים 66%.

כל יחידה של 10,000 עולים יצריכו: בתי דירה (1),
מקומות עבודה (2), בתי צבור ושרות (3), ועב"צ (4) שיעלו
בס"ה (א), במשכורת (ב), בימי עבודה (ג).

	א	ב	ג	
(1)	2,942.100	1,315.500	2,318.000	
(2)	612.700	2 / 2.800	524.800	
(3)	441.900	200.720	368.610	
(4)	382.900	133.300	238.800	
ס"ה	3,450.210	1,922.320	3,450.210	

היסוד לחשבון הוא: שתי נפשות לחדר. חדר אחד בכפר יעלה 140 לא"י, בעיר 180 לא"י. חדר למועל הובלה, פקיד ומקצוע 226 לא"י, לבעל חון - 282 לא"י.

כל יחידה של 10.000 מפרנסים (23.260 נפש) 11.630 חדר, כל חדר בממוצע 200 לא"י, יחד 2,318.000 לא"י, מזה מסכורת 56,7% (1,315.506 לא"י), ימי עבודה 2,942.100. מקומות עבודה ל-6.177 מפרנסים יעלו 524.800 לא"י, מזה שכר עבודה 272.800 לא"י, ימי עבודה 612.700. בתי-צבור לכל יחידה יעלו 368.610 לא"י, מזה שכר עבודה 200.720 לא"י, ימי עבודה 441.900. עבודות צבוריות (כבישים, מררכות, הספקת מים וכו') 238.000 לא"י, מזה שכר עבודה 133.300 לא"י, ימי עבודה 382.900. עבודה.

במיליון עולים יהיו 43.000 יחידות (של 10.000 מפרנסים בכל אחת), ועל פי זה יעלה כל הבנין ועב"צ הדרושים להם - 148,359.000 לא"י, ויטפיקו 188,323.000 ימי עבודה.

100

100
3
20 -

רוב החומר הגלמי (מלט, לבנים, זכוכית) יעובד בארץ.
יהיה צורך להביא מהחוץ עצים בסך 13.10 מיליון לא"י וברזל
10.70 מיליון לא"י.

בנין ענקי זה יעסיק העולים עד קליטתם בחקלאות
וחרושת.

ים - דק התפתח, ואחריהו מי יסור.

הובלה

מיליון עולים יצריך 20.200 מפרנסים בהובלה (לפי
השוואה עם הישוב לפני המלחמה).

מיסוי

השקעות בשנות 1930-1939 לקליטה 238.000 עולים עלו
51 מיליון (בלי קרקע), או 214 לא"י לכל עולה או 543 לכל
מפרנס. הנסיון, ניצול הציוד הקיים, הקלת הקליטה בישוב המורחב,
תנאים פוליטיים יותר נוחים - יקטינו אולי את הסכום הממוצע
הדרוש לקליטה.

א) בחקלאות נצטרך להשקיע 55 מיליון בשביל 55 אלף
יחידות משקיות.

ב) השקעה בתעשייה עלתה בממוצע 390 לא"י לכל מפרנס
ו-640 לא"י לכל מועל. אם האוכלוסין החרושתים יגדל ב-65.000
מפרנסים נצטרך להשקיע 40 מיליון.

- (ג) השקעות בבנין יעלו 1.38 מיליון, מחוץ ל-10 מיליון שהושקעו בבניני-חרושת (כלול בהשקעות חרשתיות).
- (ד) עוד 20 - 15 מיליון יושקעו בכלי הובלה וכדומה.
- בס"ה ההשקעה תגיע לסכום של 250 מיליון (בלי קרקע), וכלי הוצאות נסיעה עולים וכלכלתם בארץ עד שיסתדרו. אם לחשוב 3 חדשי מעבר לעולים - תעלה כלכלתם (לפי מחירים שלפני המלחמה) 8,325.000 לא"י למיליון עולים - באופן שנגיע עם מחיר הקרקע לסכום של 300 מיליון.

חנוך

יורשו 6500 מורים, 300 מוסדות חינוך יוקמו (אם האוכלוסין בגיל ב"ס יהיה 20% מהכלל). בשנת 1944 היו 73.893 תלמיד, 3.325 מורים, 579 מוסדות, במסופע 22 ילד למורה.

בריאות

בשנת 1942 היו בארץ 42,5 רופאים לכל רבבה יהודית, 2,7 רופאים לכל רבבה ערבית. בארצות הברית 13,3 לכל רבבה; עכשיו יש 3 מיסות ב"ח לכל 1000 נפש בישוב היהודי. חושבים שהמינימום הדרוש הוא 5 מיסות. לפי זה ידרשו עוד 5000 למיליון עולים. לכל 20 מיסות דרוש רופא אחד, וחובשת לכל 4 מיסות. לפי זה מיליון עולים ידרוש עוד 250 רופאים ו-1250 אחיות לבתי החולים. 5000 המיסות ידרשו לבניחן 2,250.000 לא"י.

ומוסדות רפואה אחרים 1.750 אלף לא"י.

שארית ישראל באירופה (באלפים).

רומניה 315, הונגריה 190, בולגריה 45, יוון 9,
איטליה 30, צרפת 170, בלגיה 20, הולנד 7, שווייץ (פליטים) 28,
שוודיה (פליטים) 6, פולין 70, פולנים ברוסיה 120, ספרד-פורטוגל 3,
אנגליה (פליטים) 60 - ס"ח 1073. תחת שלטון הנאצים 150-300 אלף.

המשק הקבוצי

	3	2	1	
חם	25.000	5.000	900	(ראשים 1, עוזרים 2, פשוטים)
חש	5.200	750	200	
פח	1.300	350	150	
נוער	9.500	600	200	
	41.000 = ס"ח 49.150	6.700	1.450	

לוח יש להוסיף 7500 יחד עם עפוס. נוסרים לא חברי המשק 1.700.

כלי עבודה

צנורות גדולים	10.300	פזה של המשקים	8.562 (+ לנומים 7.000)
" קטנים	4.000	" " "	3.750
מכונות גסות	600	" " "	300
תת מקל.	1.200	" " "	380
מסמ'	6.350 אלף	" " "	3.100 אלף
מ"ג	100		

מרי"ק	215				
	550				
פצ"י	165	אלף	מזה של המשקים	60 אלף	
פצ"ר	38	"	" " "	18 "	

מפי זאב שינר מוכנות 3 אניות: 2 ברומניה - "בריילת" ברסיון תרומים לקחת 1500 יהודים, תוכל לצאת בטרם. פליטי בולגריה ונוערן "אפי" - תורכית, "איס אנסטטיה" - יונית.

בבולגריה: מלכה, מוכנה כל יום לצאת.

יון: איש שם עם זהב, סירות 30-40 איש בקיץ.

איטליה: שני אנשים, עוברים בהצפון לדרום, בח. האחרון 12, נעזרים ע"י מחתרת ספורצה. ספינה קטנה ל-50

בחורים, 3000 לא"י, תצא באפריל מהחוף האדריאטי כקבוצת דיג.

צרפת: עומדים לצאת לשם שנים, יתחילו בדברים קטנים 50 - 100.

מזרח טוריה: המצב סטאבילי,

עיראק: מצב קשה. אפשרות עליית 1000 ילדים, אך אין

אפשרות שכון.

ערן: עומד לצאת איש לעדן על מנת לחדור לחימן. אושר

תקציב 50,000 לא"י.

האנשים בעבודה: ברומניה 2, בולגריה 1, קושטא 3, יוון 1,
איטליה 2, סוריה 4, פרס 2, עיראק, צרפת (בדרך) 2.
בארץ: 15 עומדים לגמור בי"מ ימי, 35 נמצאים בעבודה בטפינוח
שונות, 36 בקב. ימיה, בקיץ יתאמנו עוד, ש"מ, ז"ס, צ"י,
דורקה, ועוד 7 אנשים.

מפי ס. ניישטט: א. אפשרות עליה לנשאים מבין הועד הלאומי
והארגון הלוחם. לא הצליחו להתקשר אחס.

- ב. אמצעים לפעולה ציונית בשטחי פולין.
- ג. להעביר החמר המגיע מהארץ ללונדון, לצרפת,
בלגיה וחולנר (דברי דפוס והעתי מכתבים).
- ד. הצרכים בארצות השוחרות לחדוש התנועה.
- ה. תכניותיהם והצעותיהם לעזרה יהודית כללית.
- ו. אפשרות שליחת שליח לארצות או לבפף.
- ז. לחברים באנגליה - זה שנים לא קבלו מהם כל
כסף.
- ח. יכתבו מכתבים ואל יסתפקו בירידות בע"פ.

ילודה (1) וחטוחה (2), יהודים (א), ערבים (2)

		ב		א			
		לכל אלף	לכל אלף	לכל אלף	לכל אלף	ממוצע	(1)
50,3	36.366	30,2	6.895	1931-35			
" "	48,9	40.332	" "	25,8	10.515	1936-40	"
" "	47,4	41.423	" "	23,7	10.817	1940	"
" "	49,2	44.009	" "	20,7	9.719	1941	"
" "	45,2	41.560	" "	22,7	10.884	1942	"
		לכל אלף	לכל אלף	לכל אלף	לכל אלף	ממוצע	(2)
25,4	18.311	9,3	2.100	1931-35			
" "	21,1	17.5 6	" "	8,1	3.303	1936-40	"
" "	24,7	21.612	" "	8,2	3.730	1940	"
" "	21,4	19.133	" "	7,9	3.710	1941	"
" "	19,8	18.271	" "	8,6	4.119	1942	"

עכשיו עובדים 12.000 יהודים 26.000 ערבים

במחנות צבא. בסוף 1943 הגיעו לשיא ועבדו 15.000.

בארות ועריחות

(טון 24)

בשנת 1947 סיכם משרד המים חבארות אשר

בארץ: ע"י יהודים 1.289 - 62,3%, ע"י לא יהודים 732 - 35,4% ;

ממשלה 48 - 2,3% - ס"ה 2.069 בארות.

עד אמצע שנת 1944 היו רשומות בממשלה 2.300

בארות, הכוללות לפי דעתה לא פחות מ-80% של כל בארות הארץ.

יש להניח שסכום הבאות אינו עולה על 2.750, מזה יש להניח 56%
בידי יהודים, 42% בידי לא יהודים, 2% בידי הממשלה.
(מסרד המים, 14.3.45).

מפי דובקין - עניני עליה - שליחים. דרשנו
מהממשלה 1.650 רשיונות נוספים בשביל פליטי ברגן-בלזן ואישור
לאי-חורדת 1400 רשיונות לכוריציוס מחשבון 10.300. דורשים
20.000 רשיונות לילדים ועוד 75 אלף בערך בוגרים. היסטוריק
בלונדון מנהל מו"מ על אניות.
יוצאים 25 איש ליוון (שתי פלוגות רפואיות, 1 סניטרית).
לסוכנות יש 48 שליחים לחלוץ ולנוער ב: פרס, עירק,
תרכיה, סוריה, מצרים, טריפולי, בנגזי, טוניס, אלג'יר, איטליה,
צרפת, בולגריה, רומניה, אנגליה.
בטיסניריון לומרים עכשיו 82 איש, 18 לארצות
אנגלו-סכסיות, 8 לארצות צרפתיות, 8 לאפריקא לטיניה, היתר
לאירופה.

תעליה והמוסד.

מ-1939 עד 1940 עלו מרומניה ופולין 1189.
במשך 1940 מרומניה וצ'כיה 728
" 1941 מרומניה ובולגריה 800
" 1943 מיוון 312
" 1944 מרומניה, הונגריה, טרנסדניסטריה ופליטי
פולין 4007, מיוון 547 - ס"ח 4554. כל השנים 7.583 מארצות
אירופה.

- 57 -

ממורה: 1942 - 395, 1943 - 1049, 1944 - 1293,
ס"ה 2707. משחי היבשות 10.290.

במשך התקופה הנ"ל 1.9.39 עד סוף 1944 עלו בס"ה
51.718 (גם חיירים ועולי סטריה), המוסד העלה 20% מכל העולים.

עליה מארצות המזרח לפי ארצות מפאי 1942 עד
ינואר 1945:

חלב 924, דמשק 278, עמיסלי 85, בירות 184, בגדד
337, צידון 9, חרכיה 70, רומניה 8, פולין 17, בנגזי 1,
סהרן 10, מצרים 14, מוטול 1, אבראן 1, רודוס 1, טריפולי,
סדר 1, בצרה 9, שונגים 756, ס"ה 2707. לפי הגיל:
עד גיל 15 - 528, מגיל 15 - 40 - 1091; למעלה
מגיל 40 - 231. בלי פירוש הגיל 857.

משק ימי.

1. ריג עברי בשנת 1944 חגיע ל-1336 טון, שזה
33,2% מהריג הכללי בארץ, לעומת 31 טון ב-1938 (2,2%). ימי
עבודה בריג יהודי 1944 - 52.384, פדיון 296.000 לא"י.
מיני הריג:

א. באגמים (כנרת וחולה) ע"י משקי עין גב, גמורס
וחולתא. מספר דייגים 70.

ב. ריג חופי - כפרי דייגים בעתלית וקיסריה, 40
דייגים.

ג. במים עמוקים - היה לפני המלחמה כולו בידי

איטלקים, עבר כמעט כולו לידי יהודים. יוצאים למרחק 10 ק"מ מהחוף, מספר העוברים 150 איש. בעלות הספינות לנחשון, קבוצים, קואופרטיבים ובעלי הון פרטיים. ההון שהושקע למעלה מ-200 אלף לא"י. החצי - ע"י בעלי הון פרטיים.

2. נמל ת"א הפסיק עבודתו עם כניסת איטליה

למלחמה, עברו מקורם למעלה מ-1000 פועלים. נעשות חכנות לציוד הנמל מחדש.

3. בנין ותיקון אניות - בנין אניות נתפתח בשנות

המלחמה. מספנות יהודיות ישנן בנמל ת"א, בירקון, בנמל חיפה ובקיסריה. בונים סירות פליטה וספינות שולות מוקשים לצי, ספינות דיג וספינות מפרש שקבולן מגיע עד 300 טון. נעשה נסיון מוצלח לבנין ספינת דיג מפלדה ע"י "וולקן" בשביל "נחשון".
בנמל חיפה עובדים מאות פועלים יהודים.

4. הדרכה ימית.

הפועל, זבולון, צופי ים, אליצור וחלמירי בתי הספר

במושבות על חוף הים ובטבריה עוסקים בהכשרה ימית. מספר החניכים מביל 14 - 18 מגיע לאלף איש. בה"ס הימי חניכיו מגיע ל-100. 45 חניכים גמרו ומשרחים מעושר באניות יהודיות ורבים באניות זרות. חלקם התגייסו לצי.

5. ספנות. טונז' הספינות בשרות האבדות הא"י

הוא 5250 לעומת 35,400 טון לפני המלחמה. האניות העבריות גויסו לשרות האדמירלטי וחלק טובע ע"י האויב. מספר הימאים

22 -

העברים מגיע ל-300 איש: רבי חובל, קצינים, מהנדסים, פלחים.
לצי התגייס למעלה מאלף בחורים ו-12 קצינים.
6. חבל ימי לישראל - מונה 15 אלף חברים. תקציב
שנתי ב-1945 מגיע ל-25 אלף לחינוך ימי.

לראות את החייש (דוריס יודעת הכחובת) וחילמן

שהולך למ.

12. ער עובר

רוב עובדי המזכירות המרכז ממונים ולא נבחרים.
אין מזכיר מוסמך של התנועה. לא נותנים חברי המפלגה להכנס
לעבודה מחוץ נימוק ש"יהרסו" את הנח"ע.
במזכירות עובדים מחברינו: שמעון פרסקי, א. גרידינגר,
ג. גינזבורג ועמוס דגני. מטעם ב' עובדים במזכירות 5 חברים,
והכשרה וההדרכה נמצאות ביריהם.

מלבד הפעולה המקצועית בחיפה וירושלים מחנהלים
הסניפים העירוניים על סתרת סיעה ב'. לאחר מ"מ מיגע סודרו
בסניף ת"א ארבעה חברינו: אליהו דוזוריץ מאשדות כטפן הסניף
ושלושחמדריכים: יוסף יהלום מעוריה, רחל לרמן מכפר יהושע ועמוס
דגני מכפר ויתקין. בר"ל עובד חבר מגבע, ברחובות חברה מכפר
יהושע. בפ"ת חברה מאפיקים, חבר מכפר יהושע ושנים מקומיים.
בחדרה חבר מקב. הדסה, חבר מבית אשל וחברה מעין חרוד. בבני-ברק

חבר מכפר יהושע, בכפר טבא חברה פבארות. בתוצליה חברה ממעוז.
בקריית חיים, קריית חרושת וקריית עמל שלושה חברים מגבעת זייד.
בכפר עסה חבר מרמת יוחנן. בס"ה נמצאים בהדרכה כ-30 מדריכים
ממסקים.

במחנות העולים עובדים 13 שליחים שלנו, 16 מסיעה ב'.
בתנועה המונה כ-2000 עובדים, 29 שליחים, זהו בזבז. מרכז
התנועה (סיעה ב') החליט ששליש מצירי המועצה יורכב מהמסקים
ליצור רוב של סיעה ב'.

עליית נוער

ע"נ החלה בפברואר 1934 עם עליית נוער לעין חרוד.
מאז עלו ונקלטו 12.132 נוער (עד 30.9.44). עד פרוץ המלחמה
עלו 4886 בני נוער. מאז ועד 30 ספטמבר 1944 עלו ונקלטו עוד
7246. כל נער עלה בשנה ראשונה 3 לא"י לחודש, בשנה שניה 2,5
לא"י לחודש. עכשיו זה יעלה 4 לא"י בשנה א' לחודש, 3 לא"י
לחודש בשנה ב'.

הקליטה של 20.000 נוער תעלה 2,5 מיליון לא"י.

1) לצרכי בניה 2.281 אלף לא"י, מילואים להדרכה 100 אלף,
השקעות שונות 50 אלף, מחנות מעבר 30 אלף, בלחי נראות מראש 39 אלף.
הוצאות החזקה לכל נפש בשנה 138 לא"י. 20.000 נערים
יעלו, איחוא, 2.760.000 לא"י לשנה.

סיימו הכשרה עד 1.7.44 6.897, מאלה נשארו במסקים

4430 - 64,5%, בעיר 838 - 12%, חזרו לקרובים 580 - 8,5%;

- 10 -

נכנסו למסורה 101 - 1,4%, התגייסו לצבא 293 - 4,2, עזבו הארץ
34 0,5%. נמצאים עור בהכשרה 4.026: במושביו 130, בקבוצים
1,182, במוסדות א' 661, במוסדות ב' 1.284, חברות נוער 505,
בודדים וכו' 264.

דו"ח של הייט.

אגיע לארץ ספטמבר 1944. הוא עסק 7 שנים באמריקא
בבנין סכרים, חתנות כוח ב- T.V.A. . הוא מציע תעלה מבנים
לחל-אל-קדי, ממשיך לחצבני ולסערב אגן החולה. בסתל אל בסוף
עושים ברכה גדולה - לאגירת המים. חבובת בחל-אל קדי הוא
185 מטר, בבסוף 174-170.

בעמק זבולון יש עודף של מים. מברכת בסוף המים
ישטפו דרך הקישון ותעלה לדרום. אפשר יהיה לנצל מימי קרדנה אם
יתערבבו עם כמות רבה של מי החולה המתוקים. מהכרמל המים
ישטפו למזרח גדרה בתעלה.

באגן החולה יש 710 מ"מ (מיליון מטר מעוקב),
בעמק זבולון 269, בבית שאן 149, בירמוק 101, בעמק יזרעאל 64,
חיפה זכרון 68, עמק החוף עד גדרה 785, עמק החוף הדרומי
(lower) 164, נגב 189, חלק מבעת הירדן 50, בס"ה
2.554 מ"מ. מזה יש לנכות 300 מ"מ לשנה לשמוש עירוני
וחרשתי. חברת האסלג צורכת 33 מ"מ, הפטר הברכות ע"י התאדות,
50 מ"מ, נשאר עודף להשקאה 2,204 מ"מ לשנה.

לפי הצעת המרכז החקלאי יש להשקות בחולה ובית שאן
18 דונם בכל יחידה של 25 דונם, בעמק יזרעאל 11 דונם ביחידה של
65 ד. בעמק החוף 18,5 ד. ביחידה של 40. לפי זה יסקו:

שטח כללי	שטח מושקה	מים לדונם	ס"ה מים	
150.000 ד.	108.000 ד.	700	75,7	חולה
15.000	15.000	1.500	22,5	סבריא ירמוק
146.000	25.000	700	17,5	יבנאל
435.000	74.000	500	37,6	עמק
208.000	35.000	500	19,3	זבולון
1,270.000	575.000	650	374	חוף
140.000	100.000	1.250	125	בית שאן ירדן
1,915.000	1,915.000	800	1,535	נגב
4,249.000	2,847.000		2,204	ס"ה

בנ"י. העריך שההשקאה (כל התקן) יעלה 14.000
לדונם, או בשביל 3 מיליון דונם 42,000.000 לא"י במחיר שלפני
המלחמה. מה הוא סבור שיש להגדיל ההוצאה ב-50%, ו"א דונם יעלה
21 לא"י. ברביית של 4% ואמורטיזציה לחמשים שנה יוצא 0.9776 לא"י.
אם כל מ"מ מים יעלה שני מא"י, הרי ישלם כל דונם (הצורך 700 מ"מ)
1.4 לא"י, המכסה הוצאות התקן ומשאיר 0.4224 בשביל כוח החזקה
והפעלה.

בקליפורניה יש שמעלים המים לגובה של 300 מטר,
ויש שטופפים בבוץ הכובד, ועד 1930 חשבו שעולה מ-2.2 מיל עד 3.05 מיל

- 63 -

- אם לנצל מי הליטני אפשר להשקות בארץ עוד

700.000 דונם.

יחד עם ההשקאה יוקמו תחנות כוח:

(1) ממימי חצבני, יכולת של 24.000 KW ומכסימום תוצרת של 106,000,000 קו"ש לשנה במשך שש חודשים.

(2) תחנה בכוח מי לישני 60.000 KW, תוצרת של 525,600.000 קו"ש.

(3) תחנה קטנה של בסוף 12,000,000 קו"ש לשנה.
תעלת ים התיכון - ים המלח. תעלה זו תייצר 90.500 קילווס, השאיבה תצריך 17.000 קילווס, ישאר 73.000.

חצעת בונה למ"מון.

1. חון פרטים 96 מיליון, קרנות לאומיות 81, קרן פיתוח ממסלתי 26, בנק בין לאומי 60, בנקים כח"ל 36, אונרא 5, שלטון מקומי, עיריות 12, פצויים 84 - ס"ה 401 מיליון לא"י - במשך 12 שנה, בשתי תקופות. א-5 שנים, ב-7 שנים.

לדעת הורוויץ - הכנסנו חצי מיליון אנשים מאחרי

המלחמה והכנסנו 100 מיליון לא"י, וכך עלתה לנו כל נפש 200

לא"י. 23% היה חון לאומי, השאר פרטי. בהשקעות עד עכשיו

52% היו בבנין.

הקופת המעבר לפי קפ"ז 1.11.43.

לפי הממשלה גדל מספר מקבלי המשכורת בארץ בשלוש שנות המלחמה ב-130,000 איש. לפי חקירותינו יש גידול יהודי ב-75 - 70 אלף. בצבא 23,000. בינתיים שוחררו 3,000, נשארו 20,000. החצי יסחרר בעצמו כשיסתחרר (4000 חברי משקים, 2000 ממקומות עבודה קבועים, 4000 בלתי חלויים במקומות עבודה). 15,000 עובדות כמחנות צבא (רבי"י). 2000 בעבודות בנין של הממשלה באמצעות קבלנים. בעשיית לצבא עסוקים 20,000. בשרותים (פקידות, בחי קפה) עובדים כ-5,000. ישנם 8000 נוסרים, ביניהם 2000 נוסרי הקופה חוץ - ויש להניח שמשך המלחמה יפלוט 55,000 איש. אופטימיסטים אומרים 45,000, פסימיסטים - 65,000, אלה באו מעליה (כ-35,000) ונחבגרו בארץ. היו מקודם 15,000 מחוסרי עבודה. יש שעברו לעבודה פרודוקטיבית (ביהלומים עובדים 3,750, מהם רבים שלא עבדו כלל מקודם).

המספר 55,000 שלו יש לדאוג הוא בערך 40% מכל צבוא העובדים היהודי.

הממשלה מעריכה שההכנסה הלאומית בשנת 1939 היתה 30 מיליון לא"י, ב-1942 76 מיליון לא"י. קפ"ז מעריך 80 מיליון, כי הממשלה לא מכניסה בחשבון נפט, אשלג. מעריכים שהצבא שילם כ-26 מיליון לא"י לארץ (שליש ההכנסה הארצית). החקלאות גדלה (בכמות היבול, ולא במחיר) ב-25%-28%. גידול החקלאות היהודית 50%. התעשייה הכפילה הייצור.

נעסיק הפועלים שיפלוטו - בארדסנות. כרגע עובדים רק

3.000 - 2 פועלים יחורים בפרדסנות. אחרי הפלחמה הפרדסיים יעסיקו 10.000 איש.

בהכשרת הקרקע שישנו בידיו נעסיק 8000 איש במשך 3-4 שנים (סיקול, יעור).

המסקים הקיימים אפשר להגדיל ב-4.000 יחידות. הבנין הדרוש לישוב הקיים - עבודות ממשלה, סוכנות, עיריות, מועצות - הוא ב-30 מיליון: עב"צ - 3 מיליון, בנייני-תעשייה - 1 מיליון, זהו 24 מיליון ימי עבודה ישירה ועוד 6 מיליון עבודה לא ישירה בבנין. זהו 30 מיליון ימי עבודה. כל יום עבודה הוא לא"י אחת. אם התכנית תבא לפועל במשך 4 שנים ידרשו 25-30 אלף פועלים לטובה.

המצב בתעשייה: לפני הפלחמה היה היצור קרוב ל-9 מיליון לא"י. זה הוכפל עכשיו. מזה 40% להזמנות הצבא. לא היה אימפורט. האכספורט בשנה האחרונה הגיע ל-3 מיליון לא"י (מזה חלק גדול יחלומים לאטריקא), 600.000 לא"י טכסטיל למזרח התיכון.

האימפורט ב-1939 היה 9 מיליון לא"י. לדעת הורוויץ אפשר להקטין אימפורט זה ב-2,6 מיליון לא"י שיווצר בארץ גופא.

קושי אחד לבנין הוא יוקר. גם בתעשייה ותקלאות. אינדקס הבנין הוא 300, באנגליה רק 160 עד 200. אינדקס המזון באנגליה הוא 129, אצלנו 245. ויש להוריד ההוצאות. יש גם לעשות רציונליזציה בתעשייה. יש שאלה של חומר גלמי. לבנין יש להביא עצים וברזל. יהיה צורך לאמן פועלים. תהיה שאלה מיפון.

בנין בתקופת המעבר

בשביל הישוב הקיים יש להקים, לדברי חוסיין, (8.11.43) 40.000 חדר לעשרים אלף זוגות (ע"פ חשבון של 4000 נשואין לשנה). עלו גם 75.000, וגם עולים ע"פ הסח"ל. להם דרושים 40.000 חדר. לפני המלחמה עלה חדר 150-200 לא"י. באנגליה אינדקס החקירות 60%, מה 100%, וחדר יעלה 300-400 לא"י, או מכוצע 350 לא"י, ו"א 27 מיליון לא"י. (80.000 חדר). בשנת 1935 הסקיעו בבנין 10 מיליון, אבל אז הביאה העליה הון. עכשיו נניח יממן ההון הפרטי 2 מיליון לא"י בנין. בשכונ עממי יסקיע המשתכן 10%, 90% הלוואות והיפותיקות. זה לא יחכן. ירושים 30% מהמשתכן, 70% אפותיקו, ו"א 1,8 מיליון לא"י המשתכנים, 4,2 מיליון לא"י הון אפותיקאי. קה"ק הכינה גרסה ל-5000 משתכנים.

תעשייה בתקופת מעבר (שמורק)

עסוקים בתעשייה 49.000 ובמלאכה 10.000 איש. בשנת 1937 היו עסוקים בשחיהן 30.000. הוקם ענף חדש - יהלומים - המעסיק 4200 איש, אין לו קשר עם המלחמה. משנת 37 גדל הישוב ער סוף אבנוס 43 ב-114.000 איש - 63.000 עליה, 50.000 רבוי טבעי. זוהי חוסמת ייצור ל-2 מיליון לא"י (אם הישוב ישתמש בתוצרת ארץ כלפני המלחמה). ייצור של מיליון אחד מעסיק 3.500 איש. שני מיליון - 7.000 איש. תוצרת חמרי בנין (1,5 לא"י) תעסיק 5.200 מועל, ואם התעשייה תייצר בסכום נוסף של 3.6 מיליון נעסיק עוד כ-12.000 מועלים - ז"א כל העורך לעובת התקופה שלפני המלחמה (29.000 איש). 2 מיליון נייצר לציוכת פניסית, 1,6 מיליון לאכספורט.

יכולת המליטה של הארץ (הורוויץ)

- (1) הגדלת הישוב בין שתי המלחמות ב-124%.
 - (2) תוצרת חקלאית וחעשית גדלה עד 266%.
 - (3) הצרכות לכל נפש עלתה ב-242%.
 - (4) יחידה ההון גדלה ב-231%.
- בתקופה זו נעשו 5 נסיונות של עליה והתייבות:
- (א) יפן במנגוקו, (ב) איטלקים בליביה, (ג) אנגלים בוויקטוריה, (ד) יוונים, (ה) יהודים בא"י.
 - (א) ששה מנצוקו 1.3 מיליון קמ"מ, פי 50 מא"י. נכנסו בשנים 1925 עד 1933 100.000 איש.
 - (ב) ליביה 1.76 מיליון קמ"מ, פי 67,9 מא"י, בשנים 1927/39 נכנסו 70.000 איש.
 - (ג) וויקטוריה 3.55 מיליון קמ"מ, פי 135,4 מא"י, בשנים 1926/9 נכנסו 97.000 איש, חלק גדול מהם יצא טוב, והנסיגון הופסק. כל מחיטב עלה 6.000 לא"י, רובם עזב הקרקע.
 - (ד) בא"י 0.026 קמ"מ. בשנה 1922/39 עלו 229.000 איש.
 - (ה) יוונים נכנסו במשך 18 חודש 900.000 איש ניטו.
- יש קורילציה בין חוספת אנשים ובין הגדלת הפרודוקטיביות. יש העברה מסוימת בתצרוכת המזון - מזון פוסיף כוח (גרעינים) ומזון שומר על הרקמה - ביצים, חלב, ירקות, פירות. לאחרון דרושים יותר מים, פחות שטח. החקלאות היהודית יוצרת סרוט מזון

מסין שני. היחס בשטח בין הקלאות יהודית וערבית הוא 14:1.
החבדל בפריז ובכוח היצור הוא 4:1.

הפרחת שמטה, כלכלה רציונלית, השקאה, גידול מזון
בונה רקמה, אינדוסטריאליזציה (סחור השתחררות מחלות בחכרים
גלסיים בטקום). בשווצריה 44.9% ישוב העשיתי, ובה אין כמעט
חמרי גלם. גבלגיה החעשיה בנויה על חמרי גלם מהחוץ. העשית
הכתנה מרוכזת ביפן, אנגליה, גרמניה, צ'חיה - אין בהן כותנה.

תכנית ד"ר גרינבוט

כל תכנית פיתוח דורשת:

- (1) חון מספיק לבחים ובנינים לאוכלוסין הנוספים,
כמו כן דרכים, בתי חולים ועוד.
- (2) כמות מספיקה של עולים,
- (3) הכשרת העולים ואימונם,
- (4) הספקת אדמה,
- (5) הכשרת הקרקע, בנין בתים ובתי חרושת.
- (6) סככות משמשות ומסלכתות לגוף המחנך.

בחקופת 1929-1938 גדל הישוב במסוצע ב-11' לשנה
(9% עליה, 2% רבוי טבעי). נקודת המוצא לתכנית - היא הישוב
הנוכחי של 520.000 נפש עם 43% (224.000) מפרנסים. שתי אפשרויות:
(1) גידול אורגני של 11½, באופן ש-12 שנים אחרי המלחמה יהיה
ישוב של 1.9 מיליון עם 0.8 מיליון מפרנסים. (2) עליה
קטקליסכוס של מיליון לשנה מיד לאחר המלחמה. יתקבל ישוב של

1.52 מיליון שיגדל ע"י רבוי טבעי בלבד ב-2%, ויגיע בעוד 12 שנה ל-1.9 מיליון עם 0.8 מפרנסים.

הסכום 1.9 מיליון אינו גדול, אלא דוגמה מסבירה.

שנת הסוצא היא 1936. התוצרת והשרות היהודית בשנה זו הגיעה ל-31.2 מיליון או 183 לא"י למפרנס. 26.8 מיליון או 86% נצרכו ע"י ישוב גוטו. 14% נמכרו לערבים, לממשלה ולחו"ל. ב-1954" (כלומר 12 שנה אחרי הפלחמה) התוצרת חגיע ל-155.5 מיליון לא"י, או 191 לא"י למפרנס, ומה 137 מיליון או 88% יצרך בישוב, ורק 12% ימכר לחוץ (ערבים, ממשלה, חו"ל). הגידול היחסי של פניית התוצרת היהודית יבוא פתוך: (1) עליה כשרון התחרות של היהודים המיצרים, (2) עליה ההכנסה (לגולגולת) של הצרכן היהודי.

64% של המפרנסים בשנת 36 השתייכו למקצועות ראשוניים ושניים (חקלאות, חרושת, הובלה, מסחר, בנין), 34% הנשארים היו מורט, שרוחים, הייה טהונם וכדומה. ב-1954 יעלו שני הסוגים ל-70%, הסוג השלישי ל-30%. החמוקה הממוצעת של מפרנס חגדל, גם הכנסתו חגדל. 26% מהמפרנסים יחיו ב-1954 מחרושת במקום 18% בשנת 1936. המכונות ינוצלו יותר טוב. בשנת 1936 נוצלו רק 40% של כושר הפעולה, בשעה שבחול"ל מנצלים 60-80%. גידול הישוב מאידך ביסא מאפשר סטנדרטיזציה בתוצרת. הוצאות היצור ירדו משום כך, וההכנסה חגדל לגולגולת. בשנת 36 הייתה הכנסה לגולגולת 46.2 לא"י, בשנת 54-49 לא"י. מזה הוצא בשנת 36 על תוצרת ושרות עברי רק 35 לא"י (75%), בשנת 54 - 39,1 לא"י 80%. בשנת 36 הוציא כל מפרנס על תוצרת חקלאית עברית 2,1 לא"י

ועל תוצרת חרושת 8,3 לא"י, בשנת 54 יוציא - על חקלאות 2,8 לא"י, וחרושת 12,5 לא"י.

סיכויי התוצרת בענפים שונים

- (1) **הדר.** בשנת 36 תיה שטח ההדר היהודי 155-160 אלף דונם. לפי תכנית הפיתוח יקיף הגידול רק 4% לשנה, ויגיע בשנת 54 ל-200 אלף דונם. דונם יחזן 80 חיבה, כל חיבה 170 מיל, האכספורט יכניס 2,7 מיליון לא"י, חצי מיליון יאכל בארץ. כל 10 דונם יעסיקו מועל אחד - באופן זה יתפרנסו 20,000 מפרנסים.
- (2) **מסק מעורב.** מספר המפרנסים יגדל מ-28,000 בשנת 42 עד 130,000 בשנת 54. זה ידרוש שטח של 3 מיליון דונם, בהנחה שמיליון וחצי יושקת. עכשיו יש ליהודים 1,2 מיליון דונם אדמה טובה. (עליה יתפרנסו 52,000 מפרנסים ב-26 אלף יחידות משקיות) ידרש שטח נוסף של 1.8 מיליון דונם ל-78,000 מפרנסים או 39,000 יחידות משקיות נוספות.
- התפוקה לכל מפרנס בשנת 36 היתה 84 לא"י. בשנת 54 - 85 לא"י. ההכנסה תעלה מ-60 לא"י בשנת 36 ל-63 לא"י בשנת 54, הודות לשכלול התוצרת והחלוקה.**
- החקלאים ימכרו לחו"ל 8% של תוצרתם בשנת 54. תקונה העיקרי יהיה הצרכן היהודי בארץ.**
- תוצאה לגולגולת בשנת 36 (1), בשנת 54 (2) על מזון.**

(1)	תוצרת חקלאית יהודית	3,2 לא"י	(1)	4,3 לא"י	(2)
(2)	" " ערבית	1,5 "	"	1	"
(3)	מזון מובא מחו"ל	7,5 "	"	6,5	"
		12,2	"	11,8	"
(4)	תוצאות מסחר והובלה במזון	4,5 "	"	5	"
	סה"כ מחיר כזון קמעוני	16,7 לא"י		16,8 לא"י	

חרושת. מספר המפרנסים יעלה ב-54 מ-30,000 (18%) בשנת 36 עד 210,000 (26%). השקעה ההון ב-1942 נערכה ב-15 מיליון לא"י וב-59 מיליון לא"י ב-54. חפוקה לכל מפרנס לא תגדל אולם ההכנסה לכל מפרנס תעלה מ-127 לא"י ל-135 בשנה 54, לרגל שכלול כושר העבודה.

שוקי התוצרת יחולקו:

צרכנות יהודית	חומר קנאי מחקלאות חרושת השקאה ובנין	סחורות	אבספורט
36%	32	11	21
36%	32	15	15
1936			
1954			

בנין. יוזל וישתמש בפחות חומר מן החוץ.

עליה פתאופית של מיליון.

לפי חשבון חדר אחד לשתי נפשות - ידרשו 690.000 חדרים נוספים, שיחייב 454.000 שנות-איש (שנה = 260 ימי עבודה).

בנינים לא לדירה ידרשו 123.000 "שנות איש" ועב"צ

452.000 "שנות-איש" - בס"ה 1,029.000 שנות -איש.

יעור - יש צורך ליער 2.25 מיליון דונם, ימי עבודה

81 מיליון = 324.000 שנות-איש (250 ימי עבודה לשנה).

הכשרת קרקע למשק מעורב: לדעת ויץ יש 2,7 מיליון

אדמה טובה בהרים ו-565.000 דונם בעמק. ס"ה 3,265.000 דונם

(בלי נגב ועבר הירדן). לשוב של שני מיליון יהודים (בשנה 54)

דרושים רק 1,915.000 דונם, מזה 1,350.000 בהר, 565.000 בעמק.

הכשרת הקרקע תדרוש 348.000 שנות-איש (250 ימים לשנה) זה

כולל 48.000 שנים לנטיעת עצי פרי, גפנים וכו' של סטח של

240.000 דונם בהרים.

כוח והשקעה. יש תכניות המהייבות 50 - 100 מיליון

לא"י. לפי טעה מניח רק כפעלים בסכום של 30 מיליון לא"י

שיספיקו עבודה ל-120.000 שני-איש.

עבודות שנות - הרחבת אגמי-דיג, בנין נמלים,

יבוס ועוד יספיקו 150.000 שנות-עבודה.

הכשרה ואסון העולים. 108.000 שנות-עבודה יעבדו במחנות

ההכשרה.

כל זה אוסר 1,110.000 שנות-עבודה.

התעסקות תעלה מ-224.000 מפרנסים בשנת 42 ל-267.000,

336.000 - עד שתגיע ל-812.000 בשנת "54". אולם התעסקות

חבדל בסמפו יוחר רב, ויהיה צורך להעסיק חסונים בעבודה זמנית
(387.000 בשנת ראשונה, 331.000 בשניה, 108.000 בשלישית וכו').

בבנין לא יוכלו לעבוד מיד לאחר המלחמה מחוסר חסרים

בעולם, ולכן בשתי השנים הראשונות יעסקו רק בבנין צריכים
לעולים. רק בשנה השלישית יעבדו בבנין 150.000 איש, וכמספר
זה ברביעית, בחמישית. בששית יעבדו 132.000, בשביעית 100.000,
ובשתיים עשרה ירד עד 65.000 - היחס הנורמלי של פועלי בנין.

חרושת - עליה של מיליון תחייב הרחבת החרושת אך יהיו

קשיים בהשגת מכונות מהחוץ. משום כך מניחים התוצרת תחרת

ב-25% בשנה א' לאחר המלחמה, 30% בשניה וכו'. מהשמינית עד
"54" לא חבדל יותר.

תוצאות וטימון

ריואסברקציה של העולים תעלה 1.5 מיליון לא"י

והחזקתם שלושה חדשים במחנה 23,6 מיליון, יחד 25.1 מיליון.

זה כולל 18 מיליון השקעות במחנות, 5,4 מיליון הוצאות החזקת
במחנות. השקעה נוספת במסעי הדר 4,6 מיליון.

במשק מעורב - כל יחידה (לרגל ישוב הררי) 1.455

לא"י. זה כולל 400-480 להכשרת קרקע, 100-150 להשקאה, 320
לבנין. יחד 72,4 מיליון.

- 74 -

חרושת - 44 מיליון לא"י. מסחר וחובלה 12 מיליון,
טאר מקצועות 3 מיליון. בתים לדירות (מחוץ לחקלאים) 125
מיליון (166 לא"י לחדר). בתים לא לדירה 23,1 מיליון, עב"צ
60.3 מיליון. יעור 25,3 מיליון (2.25 מיליון דונם). כוח
והשקעה 22,6 מיליון לא"י, שונות 15 מיליון - יחד 432,7
מיליון לא"י.

השוואת בין 36 (1) ובין "54" (2).

2		1	
20.000	מפרנסים	12.000	מסך חדר
150.000	"	20.000	מסך מעורב
210.000		30.000	חרושת
40.000		8.000	חובלה
105.000		24.000	מסחר
65.000		14.000	בנין
65.000		17.000	חמשיים
55.000		10.000	פקידות
50.000		12.000	שרותים
40.000		9.000	מהון
(1,888.000 נפש) 32.000	(400.000 נפש) 15.000		אחרים
812.000	171.000		

פסג א"י בתקופת המעבר

מחסור בסחורות אחרי המלחמה, תעסוקה פלאה. בנין
רב. צבירת פקדונות. אולם אינדקס הייצור עלה באמריקא במלחמה
(ספטמבר 43 - 247 לעומת 100 ב-39. גם באנגליה עלה. גם
התכניקה התקדמה. עלה נפח האניות. הורחבה תעשיית מכשירים
ומכוניות.

במזרח התיכון יש אינפלציה. תשוואה של אינדקס
יוקר המחיה:

פרס 1944	פברואר 1944	
236	232	א"י
522	518	לבנון
269	263	מצרים
169	173	סורן
367	367	עיראק
781	777	פרס
130	130	אנגליה
125	125	אמריקא
	122	אבסטרליה
	101	זילנד חדשה

(החברל בין מזרח ומערב הוא בהעדר מצרכים, מחסור
בנפח האניות, תצרוכת צבאית גדולה, צבירת הון רב. גם מדיניות
אנגליה הנוקטת בשיטה של אימפורט יקר. חסרי גלם זסוגי מתכת
נמכרים במזרח במחירים גבהים יותר מאשר מחירי העולם, כי

המסחר הוא מוגזל וקשור ברשיונות וחנועת המטבע מוגבלת. זה מעלה הוצאות הייצור בטורח התיכון. הממשלות כאן אינן מעונינות במלחמה נגד אינפלציה, שומרים פה על מחיר גבה של חיסה מקומית לפייס ולרכוש הערבים, לעומת זאת נוחנים טובסידיות לחוזלת הלחם. אילו החיטה הייתה יותר זולה - הייתה הטובסידיה מסייעת בהזלת שאר המצרכים.

המשק בארץ הוא דינמי. מרב תוצאות החסכון עולה על ההשקעות. בארץ המצב להיפך. בחקופה בין שתי המלחמות הגיעו ההשקעות בארץ ל-30-25 סכלל ההכנסה הלאומית, ולפעמים עוד יותר. היה אימפורט מוגבר. אימפורט ב-4 של הכנסה לאומית:

(1)	א"י	(1939)	49%
(2)	אמריקה	(1938)	3%
(3)	11 ארצות אחרות ⁺		15%
(4)	מזה בריטניה		19%

(+) ארצות אחרות: אנגליה, צרפת, גרמניה, הולנד, נורווג, שוודן, דנמרק, קנדה, יפן, אבסטרליה, ניו-זילנד.

זרם ההון והעליה, תועת בנין והשקעות בחקשיה עשו המשק תאריכי בלתי חלוי בהשתלשלות חפנימית של המשק. המלחמה יצרה בארץ משק הניזון מאימפורט ממלכתי עצום העולה על כל גורמי החקופות הקודמות. במשך 5 שנים הוכנסו קרוב ל-100 מיליון לא"י הון ממלכתי. זה מעורר בעית המעבר.

- מהו הגורם החדש לשיווי משקל דינמי - במקום חוץ ממלכתי זה?
רק עליה רבתי וחוזן פרטי או צבורי רב.
- (א) סכום הפקדונות וחוזור המטבע פגיע ל-100 מיליון
לא"י לעומת 20 או 25 ערב המלחמה.
- גם בימי המלחמה הוכנסו לארץ 25-30 מיליון חוץ יהודי.
אולם רב מזה איטפורט ההון הממלכתי. הצבא בלבד הוציא כ-100
מיליון לא"י.
- (ב) הכנסה לאומית. ב-39 - 30 מיליון לא"י, בשנת
1942 - 76 מיליון, ב-43 - 90 מיליון.
- (ג) תעסוקה: סטור מתגרנסים יהודים ב-39 - 183.000,
בשנת 43 - 243.000 (יהודים וערבים - 507.000 ב-39, 617.000
ב-42).
- (ד) ייצור חקלאי מעורב עלה בנפח פיסי ב-70% בעקטור
היהודי. בכל הארץ ב-25%.
- (ה) ייצור תעשייתי עלה ביותר מ-100%.
- (ו) הבניה מתכווצה מ-224.000 מ"מ ב-39, ל-25.000 מ"מ
ב-43.
- (ז) יבול הפרדסנות ירד מ-15 מיליון חיבות ל-5 מיליון.
- (ח) איטפורט ירד בנפח פיסי של 50% בערך.
- (ט) חקציב הממשלה - חכנסה בשנת 38/9 - 5.937 אלף
לא"י. בשנת 1943 - 11.487 אלף, 14.949 אלף בשנת 1943.

(י) מחירים - אדפט מחירים סטוניים ב-39 - 101,
ב-42 - 251, ב-43 - 306.

(א) בלונדון נצטברה יתרה של 100 מיליון לא"י
לזכותה של א"י. אולם א"י זקוקה לדולרים.

יבוא א"י מארצות הברית

1938	969.573	לא"י	4,685.000	דולר
1939	1,953.457	"	8,418.000	"
1942	2,002.570	"	8,070.000	

ע"י קרנות וחמורת יהלומים עוברים לארץ שנה שנה
25 - 20 מיליון דולרים. יש, איפוא, עודף של דולרים לשובת
א"י.

הכוחות במשק הא"י העלולים למנוע משבר חמור:

- (1) אפשרויות מימון מחוץ צבירת חוץ בימי המלחמה.
- (2) מחסור בבתיים שיגביר תנועת הבניין.
- (3) מחסור במצרכים - טכנות וכדומה,
- (4) חידוש משק הפרדסנות.

מדיניות האימפורט, גובה התוצאות הייצור, רמת החיים,
כוסר אכספורט, חירוש מנגנון הייצור, כוסר ההתחרות של המשק
(סיב, זול) ישפיעו על המצב לאחר המלחמה.